

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

Heydar

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən aziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 079 (6279) 5 may 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Türkiyə-Azərbaycan: Sınaqlardan çıxmış qardaşlıq birliyi!

Ulu Öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, "Bir millət, iki dövlət" reallığının təəcəssümüdür

Bax 2

"Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət: Qarabağ zəfəri sonrası reallıqlar və uydurma erməni soyqırımını açıqlamasının regionda sülhə və stabilliyə təsirləri"

Mayın 4-də Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası - Yeni Azərbaycan Partiyası əməkdaşlığı çərçivəsində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş "Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət: Qarabağ zəfəri sonrası reallıqlar və uydurma erməni soyqırımını açıqlamasının regionda sülhə və stabilliyə təsirləri" mövzusunda...

Bax 4

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Moskvada iftar süfrəsi açılıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Moskvada Azərbaycan Günü təşkil edilib və iftar süfrəsi açılıb. Moskva Müsəlmanları Dini İdarəsinin təşkilatçılığı, Rusiya Müsəlmanları Dini İdarəsi və Moskva hökumətinin dəstəyi ilə "Poklannaya qora"da qurulmuş "Ramazan çadırı"nda keçirilən gecədə ictimai xadimlər, Azərbaycan diasporunun nümayəndələri, müxtəlif...

Bax 3

BNA-dan hava şəraiti ilə bağlı XƏBƏRDARLIQ!

Bakı Nəqliyyat Agentliyi (BNA) bu gün baş verəcək qeyri-sabit hava şəraiti ilə bağlı hərəkət iştirakçılarına xəbərdarlıq edib. Agentlikdən SİA-ya verilən məlumatda bildirilir ki, mayın 5-i tarixində müşahidə...

Bax 16

Prezidentin köməkçisi və DSX rəisi Ermənistanla sərhəddə olub

2021-ci ilin 3-4 may tarixlərində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Hərbi məsələlər şöbəsinin müdiri general-polkovnik

Məhərrəm Əliyev və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev Dövlət Sərhəd...

Bax 3

Erkən parlament seçkiləri: Ermənistan yeni qarşıdurmalar astandasında

Ermənistanda iyunda keçirilməsi nəzərdə tutulan parlament seçkiləri yaxınlaşdıqca, siyasi gərginlik və bununla bağlı ziddiyyətli müzakirələr artır. Ermənistanın Siyasi-İqtisad Tədqiqatlar İnstitutunun rəhbəri Andranik Tevanyan...

Bax 11

Açıq havada tibbi maska taxmaq vacibdirmi?

Bilirsiniz ki, 1-2 ay müddətində bütün global məkanda, bütün dünya üzərində artım tempinin yüksəlməsinin müşahidə etdik. Çünki həqiqətən də həm yoxluxmaların sayında, həm intensivliyində...

Bax 12

Ermənilərin Putinə məktubu: "Moskva müqaviləsi ləğv edilsin"

Ermənistanda 1921-ci ildə RSFSR hökuməti və Türkiyə hökuməti tərəfindən bağlanan...

Bax 15

Ermənistanda seçkilər Paşinyan üçün nə vəd edir?

Bax 13

Zəngəzur tarixdən bu günə

Bax 14

Ronaldo Sportingə qayıdır?

Bax 16

Türkiyə-Azərbaycan: Sınaqlardan çıxmış qardaşlıq birliyi!

Ulu Öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, "Bir millət, iki dövlət" reallığının təcəssümüdür

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Qorxmaz Cavanşir oğlu Hüseynovun "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsindən azad edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 12 dekabr tarixli 823 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti haqqında Əsasnamə"də, 2016-cı il 22 iyun tarixli 940 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun vəsaiti hesabına ipoteka kreditinin, o cümlədən güzəştli ipoteka kreditinin verilməsi Qaydası"nda və 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "DOST" mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 25 dekabr tarixli 1760 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident vurğulayıb ki, əlaqələrimizin təməlinə xalqlarımızın qardaşlığı və liderlərin siyasi iradəsi dayanır. Türkiyə və Azərbaycan iki qardaş ölkə kimi bundan sonra da bütün məsələlərdə bir-birini dəstəkləyəcək, bütün məsələlərdə bir-birinin yanında olacaq və öz əməli işləri, addımları ilə yaşadığımız bölgədə sülhün bərqərar olmasında səylərini davam etdirəcəklər.

Bu gün Türkiyə ilə Azərbaycan bütün sahələr üzrə - siyasi, iqtisadi, mədəni, təhsil, təhlükəsizlik və müdafiə sahələrində, Silahlı Qüvvələrimizin birgə təhsili və bir-birilərinə köməyi sayəsində iki ölkə böyük bir həmrəylik işçisindədir. Beynəlxalq tədbir və görüşlərdə ölkələrimiz eyni maraq və mənafeədən çıxış edərək bir-birini daim dəstəkləyirlər. İki ölkə arasında həm də strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında müqavilə imzalanması, hertərəfli təhlükəsizlik problemlərinin birgə həll edilməsi və qarşılıqlı inkişafın təmin edilməsi zərurəti türk dünyasını da birləşməyə sövq edir.

Tarixi həqiqətlər göstərir ki, Azərbaycan-Türkiyə dostluğu etibarlı dəyərdir. Möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin də dediyi kimi: "Xalqlarımızın iradəsindən və ortaq milli-mənəvi dəyərlərindən qaynaqlanan Azərbaycan-Türkiyə birliyi və qardaşlığı "Bir millət, iki dövlət" şüarına uyğun olaraq bundan sonra da yüksələn xətt üzrə inkişaf edəcək və güclənəcəkdir".

Bəli, Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət"i hələ çox Zəfərlər gözləyir! Çünki bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı türk dünyasının birlik rəmzidir.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

El arasında gözəl bir məsəl var: "Yaxşı dost dar gündə sınınar!". Bu deymi, tək-cə fərdi-insani münasibətlərə deyil, həmçinin xalqlar, dövlətlər arasında münasibətlərə də şamil etmək olar. Yaxın keçmişdə erməni təcavüzkarları tərəfindən xalqımızın başına gətirilən müsibətlər danılmaz bir həqiqəti - Azərbaycan Türkiyə arasındakı qədim dostluq-qardaşlıq bağlarını bir daha yenilədi, bu bağların əbədli və sarsılmaz olduğunu göstərdi. Çünki onların kökləri çox dərinədir. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev deyirdi: "Türkiyə ilə Azərbaycanın əlaqələrinin qədim və zəngin tarixi var. Bu əlaqələr dostluq, qardaşlıq əlaqələridir. Həmin əlaqələrin mənbəyi bizim müştərək tarixi köklərimizdir, eyni kökə mənsubiyyətimiz, dilimizin, dinimizin, adət-ənənələrimizin eyni olmasıdır. Bütün bunlar əsrlər boyu bizi bərabərliyə, dostluğa, əməkdaşlığa çağırırdı".

Həyatımızın hər sahəsində izi görünən, nəfəsi duyulan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin illər öncə müdrikcəsinə söylədiyi - "Azərbaycan-Türkiyə bir millət, iki dövlətdir" və böyük öndər Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir", - kəlmaları yaşadığımız günlərdə bir daha tarixiləşdi, toplumun bütün kəsimləri tərəfindən bəyənən, uşağdan-böyüyə hər kəsin dilinin ezberi olan, istər sosial şəbəkələrdə, istərsə də cəmiyyətin həyatının hər hansı bir sahəsində ən çox işlədilən ifadəyə çevrildi.

Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan və Türkiyə xalqları arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə daim üstünlük verərək, bu əlaqələri "bir millətin iki dövləti" kimi qiymətləndirmişdir. Dahi şəxsiyyət Türkiyə və Azərbaycan xalqlarının tarixi birliyi və sarsılmaz dostluğunun ən böyük sərvətimiz olduğunu bildirmişdi.

Türkiyə və Azərbaycan qardaş xalqlar kimi hər zaman bir-birinin yanında olmuşlar. Hər iki dövlətin müstəqillik tarixi ağır və qanlı müharibələrdən keçmiş, hər iki xalqın liderində - ulu öndər Heydər Əliyevdə və Mustafa Kamal Atatürkdə çox güclü iradə, xalqı irəliyə aparmaq əzmi olmuşdur. 1920-ci ildə Ankarada Azərbaycan hökumətinin səfirliyi açılarkən Azərbaycan bayrağını öz əli ilə qaldıran Mustafa Kamal Atatürk demişdir: "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, Azərbaycanın kədəri bizim kədərimizdir".

Bəli, bu dünyada analoqu olmayan qardaşlığın, Ulu Öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, "Bir millət, iki dövlət" tezisində əsaslanan reallığın təcəssümüdür. Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغانın Bakıya səfərləri çərçivəsində səslən-

dirilən fikirlər və imzalanan çox sayda sənədlər bir daha dünyaya nümayiş etdirir ki, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı sarsılmazdır və böyük geosiyasi və geoiktisadi potensiala malik bu iki ölkənin strateji əməkdaşlığı regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsinə, habelə bölgədə iqtisadi inkişafın daha da gücləndirilməsinə yönəlmişdir. Bu gün hər iki dövlət yaxşı gündə də, pis gündə də bir-birinin yanındadır, hər iki dövlət eyni yolu yaşayır.

Son illər baş verən hadisələr bir daha təsdiqlədi ki, iki qardaş ölkə arasındakı qırılmaz əlaqələr daha möhkəm və sarsılmazdır. Bu gün hər iki xalqın nümayəndələri müdrik siyasi xadim Heydər Əliyevin bu sözlərinə sadıqlıq nümayiş etdirdilər. Bütün dünyaya bir daha məlum oldu ki, bu tarixi ifadə sadəcə olaraq sözdən ibarət deyildir. Bu tarixi kəlam iki dost və qardaş ölkənin yolunu daha da işıqlandırır, bütün sahələr üzrə inkişafı yeni mərhələyə çatdırır.

"Bir millət, iki dövlət" in böyük zəfəri

Dövlətimiz bütün dünya ölkələri, xüsusən də region ölkələri ilə həmişə sülh və qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində yaşamağın tərəfdarı olsa da, qonşu Ermənistan dövlətinin yeritdiyi işğalçılıq siyasəti üzündən uzun illərdir ki, regionda sülh, sabitlik, əmin-amanlıq pozulmuşdur.

Odur ki, dünyanın böyük ölkələrində özələrinə yetərincə havadar toplayan ermənilər 1986-cı ildən bu yana beynəlxalq hüquq normalarını açıq-aşkar çiğnəyərək yeritdiyi işğalçılıq siyasəti, qondarma "Dağlıq Qara-

bağ" problemi və Türkiyəyə qarşı bədnam "erməni soyqırımı" ilə bağlı cəfəng iddiaları ilə regionda münasibətlərin normalaşmasına əngəl olurdu. Ulu öndərimizin uzaqgörən siyasətini ləyaqətlə davam etdirən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغان ilə birgə siyasəti bu beynəlxalq təşkilatların 30 ildə görə bilmədiyi işi 44 gündə zəfərlə həll etdi. Prezidentimizin başçılığı ilə xalqımız öz vətəninə, dövlətinin müdafiəsinə qalxdı və ermənilərdən işğal etdikləri torpaqlarımızı geri aldıq.

Prezident İlham Əliyev: "Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı bu gün ən yüksək zirvədədir və bütün məsələlərdə biz hər zaman bir-birimizin yanındayıq"

"Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı bu gün ən yüksək zirvədədir və bütün məsələlərdə biz hər zaman bir-birimizin yanındayıq. İkinci Qarabağ müharibəsi bunu bütün dünyaya bir daha göstərdi ki, Türkiyə-Azərbaycan bir yerdədir və əziz qardaşlığın, hörmətli Prezident Rəcəb Tayyib Ərdوغانın dəstəyi ilk saatlardan bizi ruhlandırır". Bu fikirləri Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Cahit Bağçının etimadnaməsini qəbul edərkən söyləyib.

Müharibənin ilk saatlarından başlayaraq Türkiyənin və onun Prezidentinin Azərbaycana mənəvi və siyasi dəstək verdiyini qeyd edən dövlətimizin başçısı deyib: "Bu mənəvi və siyasi dəstək müharibənin son gününə qədər göstərildi. İkinci Qarabağ müharibəsində Qələbəmiz əlbəttə ki, bölgədə yeni bir reallıq yaratdı. Türkiyə və Azərbaycan bölgədə öz imkanlarını genişləndirdilər, bizim rolumuz, təsir imkanlarımız artdı və artacaq. Birgə həyata keçirdiyimiz bütün layihələr, təşəbbüslər bölgədə sabitliyin, sülhün təmin edilməsi üçün önəmli rol oynayır".

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Moskvada iftar süfrəsi açılıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Moskvada Azərbaycan Günü təşkil edilib və iftar süfrəsi açılıb. Moskva Müsəlmanları Dini İdarəsinin təşkilatçılığı, Rusiya Müsəlmanları Dini İdarəsi və Moskva hökumətinin dəstəyi ilə "Poklannaya qora"da qurulmuş "Ramazan çadırı"nda keçirilən gecədə ictimai xadimlər, Azərbaycan diasporunun nümayəndələri, müxtəlif millətlərdən olan 1000-ə yaxın müsəlman iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin müşaviri Zaur Paşayev, Moskva müsəlmanları məktəbinin direktoru Ənas Həzrət Məmmədov iftarın təşkilinə görə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya, eləcə də "Ramazan çadırı"nın təşkilatçılarna təşəkkürünü bildirdilər.

"Ramazan çadırı"nın təşkilatçıları dini-mənəvi dəyərlərə verdiyi yüksək qiymətə görə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanı təşəkkür məktubu ilə təltif ediblər.

Tədbirdə Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrindən bəhs edən film nümayiş etdirilib, Moskva müsəlmanları məktəbi şagirdlərinin ifasında dini şeirlər, dini mahnılar ifa olunub, "AMOR" və "İRS-Naslediye" jumalları paylanıb. İftardan əvvəl müqəddəs "Qurani-Kərim"dən ayələr və axşam duası oxunub.

Prezidentin köməkçisi və DSX rəisi Ermənistanla sərhəddə olub

2021-ci ilin 3-4 may tarixlərində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Hərbi məsələlər şöbəsinin müdiri general-polkovnik Məhərrəm Əliyev və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Qubadlı" əlahiddə sərhəd diviziyasının hərbi hissə və bölmələrinə səfər ediblər.

DSX-nin Mətbuat Mərkəzindən SİA-ya bildirilib ki, səfər çərçivəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edildikdən və işğal altında olan torpaqlarımız azad olunduqdan sonra bu ərazilərdə zəruri sərhəd müdafiə və mühafizə infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırıqlarının icra vəziyyəti yoxlanılıb, son müddətdə bu ərazilərdə artıq 10 yeni hərbi hissənin fəaliyyətə başlamasının böyük əhəmiyyət kəsb etməsi xüsusi qeyd olunub.

26 aprel tarixində Cəbrayıl rayonu ərazisində DSX-nin yeni inşa olunan hərbi hissəsinin açılış mərasimində Azərbaycan Respubli-

kasının Prezidenti Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin sərhədçilər qarşısında çıxışından irəli gələn məsələlərin qısa müddətdə həll olunmasının vacibliyi vurğulanıb, Azərbaycan sərhədçilərinin bu tapşırıqların da öhdəsindən layiqincə gələcəklərinə əminlik ifadə olunub.

Ezamiyyət müddətində əlahiddə sərhəd diviziyasının xidməti ərazisində dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təşkili istiqamətində həyata keçirilən fəaliyyətlər, o cümlədən yeni hərbi hissələrin inşası, sərhəd yollarının çəkilməsi, ərazidə hərəkətin təmin edilməsi üzrə tikinti-quruculuq işləri

və təhlükəsizlik tədbirləri nəzərdən keçirilib, sərhəd-döyüş məntəqələrində xidmət aparan sərhədçilərlə görüşülüb, hərbi qulluqçuların xidməti-döyüş və məişət şəraitləri ilə tanış olunub.

Əlahiddə sərhəd diviziyasının rəhbər heyətinin iştirakı ilə xidməti müşavirə keçirilib, vəzifəli şəxslərin xidməti ərazidə mövcud olan əməliyyat şəraiti və görülən tədbir-

mazlığının və şəxsi heyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin vacibliyi xüsusi qeyd olunub.

Səfər çərçivəsində həmçinin Azərbaycan-İran dövlət sərhədində Zəngilan rayonu ərazisində "Bartaz" sərhəd zastavasında xidməti-döyüş fəaliyyətinin təşkili, dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin daha da yüksəldilməsi üçün görülən işlərlə yerində ta-

lər haqqında məruzələri dinlənilib, hərbi hissə və bölmələrin döyüş hazırlığının daha da yüksəldilməsinin, dövlət sərhədinin toxunul-

muş və yaşayış şəraitinə baxış keçirilib, zəruri tapşırıq və tövsiyələr verilib.

“Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət: Qarabağ zəfəri sonrası reallıqlar və uydurma erməni soyqırımı açıqlamasının regionda sülhə və stabilliyə təsirləri”

AK Parti və YAP Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş videokonfrans keçirilib

Mayın 4-də Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası - Yeni Azərbaycan Partiyası əməkdaşlığı çərçivəsində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş “Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət: Qarabağ zəfəri sonrası reallıqlar və uydurma erməni soyqırımı açıqlamasının regionda sülhə və stabilliyə təsirləri” mövzusunda videokonfrans keçirilib.

Videokonfransın moderatorları, Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən və AK Partinin Xarici Əlaqələr departamentinin müdir müavini, Türkiyə parlamentinin üzvü Mehmet Ceylan Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş bu tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Videokonfransda çıxış edən AK Partinin Sədrinin birinci müavini, Türkiyə Böyük Mil-

ri zamanı Türkiyə və Azərbaycanın əl-ələ, yan-yanına bu mübarizəyə qarşı dayanması əslində ermənilərin dünya miqyasında bizə qarşı verdiyi bu sərhədsiz savaşı da aşkara çıxarıb”.

AK Partinin Sədrinin birinci müavini qeyd edib ki, Qarabağın işğaldan azad olunması ilə Azərbaycan və Türkiyənin dünyanın global strukturlarına qarşı tənqidlərində nə qədər haqlı olduğunu bir daha ortaya qoyur: “BMT başda olmaqla, heç bir beynəlxalq təşkilatın dünyada sülhü təmin etmək, ədaləti bərqərar etmək baxımından azacıq əməyinin, gücünün olmadığı ortaya çıxdı. 1994-cü ildə qurulan ATƏT-in Minsk qrupunun əslində heç bir şey etmədiyini və əslində 30 il Qarabağın işğalını seyr etdiyini bütün dünya görüb. Qarabağ zəfəri ilə Azərbaycan sonu gəlməyən toplantılar, haqsız olana dayan, sən haqsızlıq edərsən demək cəsarətini göstərməməyin, haqlının güclə nəticə əldə edə biləcəyini bütün dünyaya göstərib. Bu mənada, ATƏT-in Minsk qrupu başda olmaqla bu qurum və quruluşların heç bir dəyəri olmadığı aşkara çıxıb. Eyni şəkildə 25-26 fevral 1992-ci ildə törədilən Xocalı qətliamından sonra “Human Right Watch” təşkilatı dünyadakı heç bir beynəlxalq təşkilatın Xocalı qətliamına səs çıxarmadığını gördük. Dünya qurumlarının ədaləti müdafiə etməyən, tamamilə mövcud status-kvonun qorunmasına səy göstərən qurumlarının da heç bir işə yaramadığını bir daha görmüşükdük. Yenə eyni şəkildə dünya televiziyaalarına baxdıqda, Azərbaycanla bağlı dosyaları, ədalətsiz yayımları görürük. Nə hikmətdirsə, Azərbaycanı neft və qaz zənginliyi ilə, Cənubi Qafqazda, Asiyada önəmli strateji keçid nöqtəsi olduğunu tez-tez gündəmə gətirirlər. Sanki Azərbaycan azərbaycanlıların deyil, beynəlxalq aləmin diqqətini üzərinə toplamaş nəzər nöqtəsi kimi danışılır. Amma

let Məclisinin üzvü Numan Kurtulmuş konfransın təşkilatçılığında göstərdikləri xidmətlərə görə, Mehmet Ceylana və Ramil Həsənə təşəkkür edib. O, həmçinin Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında başda Tahir Budaqov olmaqla yeni seçilən heyəti təbrik edib.

Konfransın partiyalar arasında bu formatda keçirilən ikinci tədbir olduğunu deyən Numan Kurtulmuş tədbirin nəticələrinin hər iki partiya və ölkə üçün xeyirli, uğurlu olmasını arzu edib: “Məsələlərimiz uzaq olsa da, orta məsələlər üzərinə fokuslanaraq könül birliyimizi, fikir birliyimizi daha da möhkəmləndirmiş oluruq. Bir daha konfransın təşkilində zəhməti olan dostlarımıza, iştirakçılara çox təşəkkür edirəm. Çıxışma başlamadan əvvəl Azərbaycanın qurucu lideri Heydər Əliyevi anadan olmasının 98-ci ildönümündə rəhmətlə anıram. Bu da əslində gözəl bir adətdir. Adəten, insanları ölüm ildönümlərində anırıq. Halbuki, doğum günlərində anılmağın, onların ölümsüzlüyünü ifadə etmə, gördüyü işlərin bərəkətini ifadə etmə baxımından önəmli olduğunu düşünürəm. Sizlər vasitəsilə azərbaycanlı qardaşlarımızın hər birinə ürək-dən sevgimizi, saygımızı ifadə edirəm. Dünyada erməni lobbilərinin həm müharibə zamanı, həm də Qarabağ zəfərindən sonra fəallaşması ilə ortaya çıxan yeni bir dönməle qarşı-qarşıyıq. Bir daha böyük Zəfərdə xidməti olan başda cənab Prezident İlham Əliyev olmaqla, cənab Prezidentimiz Rəcəb Tayyib Ərdoğanı, bütün qəhrəmanları ürəkdən təbrik edirəm. İnşallah bu dönmədə ortaya çıxan məsələlər, aramızdakı müzakirələrlə yeni perspektiv işlər ortaya qoymağımızı təmin edəcək. Bu konfransın da həm vəziyyəti dəyərləndirmək, həm də yeni perspektivlərlə gələcəyə istiqamətlənən rəylərimizi sağlamlaşdırmaq üçün önəmli olduğunu düşünürəm. Belə konfranslarla tək millət, iki ölkə olaraq əziz xalqımız gələcək perspektivimizi sağlamlaşdırmış olur. Qarabağ zəfəri çərçivəsində olduğumuz üçün bəlkə hiss etmədik, amma bu tarixi bir uğurdur. Millətimiz üçün böyük bir uğurdur. Qarabağ hər şeydən öncə Vətəndir. Sözlərimin əvvəlində Türkiyədə də tanınan və sevilən şair, ustad Bəxtiyar Vahabzadənin bu misralarını bir daha xatırlatmaq istəyirəm.

*Vətənin arxasında
Biz həmişə dağ olduq.
Vətən bizimçün deyil,
Biz Vətənin doğulduq.*

*Toxunmasın bu yurda
Bir an düşmən nəfəsi.
Gəlsin minarələrdən
Allahu- Əkber səsi.*

*Başımızın üstündə
Məmmədəmin bayrağı.
Güllə qorxar igiddən,
Güllə tutar qorxağı.*

*Vətən adlı ocağa
Her gün isinmək şərəf.
Bu torpağın yolunda
Torpağa dönmək şərəf!*

Bununla Bəxtiyar Vahabzadəni də rəhmətlə anıram. Həqiqətən bu misraları ilə Azərbaycan xalqı şanlı dirənəsi necə həyata keçirdiyini də cümlə-ələmə bəyan etmiş oldu.

Müharibədən sonra ortaya çıxan vəziyyət, yeni reallıqları 5 istiqamət üzrə diqqətinizə çatdırıram. Birincisi, Qarabağ zəfərinin həm regional tarazlığa, həm regional sülhə fəvqəladə təsirləri olacağına şübhə yoxdur. Ancaq Qarabağ zəfərinin siyasi, geopolitik təsirlərindən öncə ən böyük təsirin öz topluslarımız üzərində olduğunu ifadə etmək istəyirəm. Həm Azərbaycanın, həm də Türkiyənin Qarabağ zəfərinin böyük bir milli coşğu yaratdığı və bu zəfər ilə hər iki toplumda orta millət və dini dəyərlərin bir daha qabardığı və bu dəyərlər üzərində toplumun daha möhkəm hala gəldiyinə birlikdə şahid olduq”.

AK Partinin Sədrinin birinci müavini qeyd edib ki, azadlığın millətimiz üçün nə qədər önəmli olduğunu, Vətənin və Vətən uğrunda şəhadətin nə qədər müqəddəs dəyər olduğunu gənclərimiz bir daha Qarabağ zəfəri ilə açıq şəkildə görmüş oldular: “Bu mənada Qarabağ zəfəri siyasi, hərbi, geopolitik, iqtisadi nəticələri qədər toplumsal möhkəmlənmə baxımından fəvqəladə dəyər ortaya qoyub.

Qarabağ zəfəri ilə ortaya çıxan ikinci önəmli məsələ isə Dağlıq Qarabağın işğaldan azad edilməsi ilə “Ermənistan dediyiniz ölkənin sərhədləri hansıdır” sualını dünya ictimaiyyətinə ünvanlamasıdır. Ermənistanın sərhədləri nə üçün belli deyil? Ermənistan sərhədlərini nə üçün daim genişləndirmək istəyir? Bu suallar Qarabağın azadlığının təmin olunması ilə bir daha dünya gündəminə gəlmiş oldu. Bilirsiniz, Qarabağın işğalı məsələsi İosif Stalinin söylədiyi 20-ci əsrin əvvəllərində başlanmışdı. Bu torpaqlarda yeni bir Ermənistan qurulması üçün, xüsusilə o torpaqlardan qovulan, sürgün edilən azərbaycanlı qardaşlarımızın boşaldığı ərazilərə çox sayda erməni gətirildi. Sürətli bir şəkildə ermənilərin Dağlıq Qarabağ bölgəsində yerləşdirilməsi ilə bu bölgədə erməni işğalının əhali baxımından alt zəmini hazırlanmış oldu. Ermənilər 1988-ci ildən etibarən Azərbaycanlıların sıx yaşadığı kənd və qəsəbələrə hücumları da-

hədli hansıdır” sualını dünya ictimaiyyətinə ünvanlamasıdır. Ermənistanın sərhədləri nə üçün belli deyil? Ermənistan sərhədlərini nə üçün daim genişləndirmək istəyir? Bu suallar Qarabağın azadlığının təmin olunması ilə bir daha dünya gündəminə gəlmiş oldu. Bilirsiniz, Qarabağın işğalı məsələsi İosif Stalinin söylədiyi 20-ci əsrin əvvəllərində başlanmışdı. Bu torpaqlarda yeni bir Ermənistan qurulması üçün, xüsusilə o torpaqlardan qovulan, sürgün edilən azərbaycanlı qardaşlarımızın boşaldığı ərazilərə çox sayda erməni gətirildi. Sürətli bir şəkildə ermənilərin Dağlıq Qarabağ bölgəsində yerləşdirilməsi ilə bu bölgədə erməni işğalının əhali baxımından alt zəmini hazırlanmış oldu. Ermənilər 1988-ci ildən etibarən Azərbaycanlıların sıx yaşadığı kənd və qəsəbələrə hücumları da-

vam etdirdi. Erməni diasporu başda olmaqla, Ermənistandakı önəmli siyasətçilərin bir qisminin zehində “Böyük Ermənistan” qurmaq ideali var. Bir sözlə, Azərbaycan Qarabağı işğaldan azad etməklə çox önəmli siyasi sualı dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırdı. Yəni, bu Ermənistanın sərhədləri hansıdır və nə üçün Ermənistan bu qədər çox genişlənmək, böyümək istəyir? Azərbaycanın zəfəri ilə meydana çıxan ikinci mövzu budur”.

Numan Kurtulmuş vurğulayıb ki, üçüncü önəmli məsələ, müharibə zamanı Qarabağın işğaldan azad edilməsinə kimlərin qarşı çıxmasıdır: “Eyni şəkildə cənab Baydenin qondarma erməni soyqırımı məsələsi də Qarabağ müharibəsi zamanı qarşı çıxanların hərəkətlərinin davamıdır. Bu kontekstdə bütün bunların gündəmə gətirilməsi Qarabağ zəfərinin önəmi və dəyəridir. Hazırda erməni lobbilərinin Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı açdıqları müharibə, terminologiyadan istifadə etmək lazım gələrsə, sərhədsiz bir savaşıdır. Yəni, yeri, zamanı, forması belli olmayan çox əhatəli bir savaşıdır. Yeri gəlsə, Xocalıdakı kimi qətləmə edirlər. Yeri gələrsə, ASALA kimi terror təşkilatlarını dəstəkləyərək həm azərbaycanlı, həm türk hədəflərinə qarşı hücumlar edirlər. Yeri gələrsə, media savaşı həyata keçirirlər. Yeri gələrsə, lobbilər üzərindən savaşılar edirlər. Həmçinin, akademik ədəbiyyatla, kinoqrafik propaqandalarla mübarizə edirlər. Bu baxımdan Ermənistanın Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı mübarizəsi sərhədsiz savaşıdır. Bu mənada Qarabağ zəfə-

azərbaycanlıların dərdləri ilə bağlı heç bir hərəkət etməzlər. Ona görə Azərbaycanın bu zənginliklərindən, strateji önəmindən bəhs edən beynəlxalq ictimaiyyətin nə üçün Xocalı qətliamı və Qarabağın işğalı kimi mövzularda illərdir səssiz qaldıqlarını bir daha sormağ istəyirəm. Bu mənada Qarabağ zəfəri dünya sistemindəki boşluqların ortaya çıxarılması, həm də güclərimiz birləşdirildiyində nə qədər önəmli nəticələr əldə edildiyini göstərməsi baxımından xəbərdarlıq fişəngi kimidir. Bu məsələ dünyanın bir çox yerlərində Türkiyə və Azərbaycana qarşı fəaliyyətlərini davam etdirənlərin diqqətini çəkib. ABŞ, Fransa, Belçika və bir çox Qərbi ölkəsindəki Türkiyə və Azərbaycan əleyhdarlarının necə erməni lobbilərinin çöyrəyinə yağ sürtdüyünü, onlarla necə əlaqədə olduqlarını, yeri gəldikdə ASALA, PKK, PYD, FETÖ kimi terror təşkilatlarına necə dəstək verdiklərini bir daha ortaya çıxarıb. Türkiyə ilə birlikdə Azərbaycanın əl-ələ olması bu coğrafiyada dəyərli bir tənhalıqdan qurtuluş və qüvvəli duruş kimi dünyaya dars vermişdir”.

N.Kurtulmuş bildirib ki, Qarabağ zəfəri Qafqazlarda sülhə, təhlükəsizliyə, ədalətə, problemləri dialoq vasitəsilə həll etmək üçün yeni siyasi meydan açdı: “Cənab Prezidentimizin Bakı səfəri çərçivəsində Qafqazdakı 6 ölkənin bu regionun problemlərini həll edə biləcək önəmli gücə sahib olduğunu ifadə etməsi əslində tam olaraq bu nöqtəni işarə edən bir hadisədir.

Ardı Səh. 5

“Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət: Qarabağ zəfəri sonrası reallıqlar və uydurma erməni soyqırımını açıqlamasının regionda sülhə və stabilliyə təsirləri”

AK Parti və YAP Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş videokonfrans keçirib

Əvvəli Səh. 4

Yeni biz bu bölgədə ədalətli sülh ortaya çıxdıqdan, ölkələrin ərazi bütövlüyü tanındıqdan sonra Qafqazdakı məsələləri müzakirə etmək üçün fəvqəladə siyasi işbirliyi mühiti əldə edirik. Fikrimcə, Qarabağ zəfərini beçinci önəmli dərsi də budur”.

N.Kurtulmuş vurğulayıb ki, ABŞ prezidenti Co Baydenin qondarma erməni soyqırımını sözü-nü təkrarlamış olması tarixi həqiqətləri dəyişdirmə gücündə deyil: “Açıq şəkildə ifadə edirik ki, cənab Baydenin bu sözləri mənasız, siyasi məqsədlər üçün söylənmiş və erməni lobbilərin könlünü xoş tutmaq üçün dilə gətirilib. Daha açıq formada desəm, cənab Bayden ABŞ-ı erməni lobbilərinə girov vermişdir. Bu ABŞ-ın milli maraqlarına da ziddir. Bu həqiqətləri də əks etdirmir. Bizim tariximizdə heç bir şəkildə soyqırım yoxdur. Əgər soyqırımdan bəhs edənlər varsa, onlara geriye dönüb öz tarixlərinə baxmağı tövsiyə edirik. Yaşadıqları ABŞ-a dönüb baxsınlar. Yeni qitənin əsl sahibləri olan yerlilərin necə və hansı formada yox edilməsinin hesabını versinlər. Xirosima və Naqasakidə 350 min insanın ölümünə səbəb olan və sadəcə yaşayanlar deyil, sonrakı nəsillərin kökünü kəsən xain atom bombasının əmələ gətirdiyi soyqırıma baxsınlar. Əgər soyqırım axtarırlarsa, getsinlər Vyetnamda insanlıq əleyhinə hansı, cinayətlər törətdiklərini gözden keçirsinlər. Həmçinin müharibə zamanı yaponiyalıları toplanma düşərgələrində nasist Almaniyaından bətr şəkildə davrandıqlarını xatırlasınlar. Əgər o qədər geriye gedəcək hafizələri yoxdursa, daha yaxın illəri nəzərdən keçirsinlər. Əfqanıstanda öldürdükleri 1.5 milyon insanın hesabını versinlər. İraqın işğalı ilə məhv edilən 1 milyondan artıq insanın hesabını versinlər. Bağdaddakı

məsələsi üzərindən bölgədə yenidən 100 il öncə etdiklərini təkrarlamaq istəyirlər. Biz iki dövlət, tək millət Azərbaycan və Türkiyə Qafqazların önəmli iki ölkəsi olaraq xalqlarımızla birlikdə Qarabağ zəfərindən sonra daha ayıq bir şəkildə yolumuza davam edəcəyik. Qardaşlığımızı, əməkdaşlığımızı, həmrəyliymizi hər sahədə irəli aparacağıq. Bu məqsədlə Yeni Azərbaycan Partiyası və Ədalət və İnkişaf Partiyası bu böyük gələcək mübarizəsində iki önəmli güc olaraq ölkələrimizi irəli aparmaq üçün mübarizə aparacağıq”.

Konfrans iştirakçılarını salamlayan YAP sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov çıxışında bildirib ki, Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası və Yeni Azərbaycan

Partiyası arasında telefon danışığı zamanı dövlət başçıları ABŞ Prezidenti C.Baydenin uydurma “erməni soyqırımını” ilə əlaqədar verdiyi bəyanatı qınadı. Bu qərarın yanlış olduğunu qeyd edən partiya üzvləri sədri onu tarixi səhv adlandırdı. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan xalqı və dövləti adından bu bəyanatın qəbul edilməz olduğunu bir daha diqqətə çatdırdı. Prezident İlham Əliyev eyni zamanda, sözügedən açıqlamanın regionda yeni yaranmaqda olan əməkdaşlıq meyillərinə ciddi zərər vurduğunu bəyan etdi, Azərbaycanın hər zaman Türkiyənin yanında olduğunu diqqətə çatdırdı. Prezident İlham Əliyev ABŞ-ın dövlət katibi Entoni Blinken ilə telefon danışığı zamanı da ABŞ Prezidentinin dırnaqarası “erməni soyqırımını” ilə bağlı bəyanatı ilə əlaqədar qeyd etdi ki, Türkiyə Azərbaycanın yaxın dostu və müttəfiqidir. Bu əməkdaşlıq postmüharibə dövründə bölgəmizdə çox önəmli və müsbət rol oynayır və ABŞ Prezidentinin bu açıqlaması Azərbaycan rəhbərliyi və ictimaiyyəti tərəfindən narahatlıqla qarşılanıb. Beləliklə, ölkələrimiz tarixi sınaq qarşısında bir daha sarsılmaz həmrəylik nümayiş etdirdilər. “Bir millət, iki dövlət” olan Azərbaycan-Türkiyə Qarabağ zəfəri sonrası da qətiyyətli mövqe sərgilədilər. Hesab edirik ki, bugünkü konfrans da sözügedən məsələyə dair hər iki ölkənin hakim partiyasının vahid mövqeyi kimi Azərbaycan-Türkiyə birliyinin sarsılmazlığının növbəti nümayişi olacaqdır”.

namesinin icrasına nail oldu. Azərbaycanın bu möhtəşəm tarixi qələbəsi tək ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunması deyil, eyni zamanda, regionda yeni strateji reallıqların yaradılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Ölkəmiz yeni reallıqlar yaratmaqla bölgədə dayanıqlı sülh, etibarlı sabitlik və təhlükəsizlik, o cümlədən çoxşaxəli əməkdaşlıq mühiti formalaşdırdı. Regionda kommunikasiya xətlərinin bərpa olunması, o cümlədən Zəngəzur neqliyyat dəhlizinin açılması tək bölgə xalqları və dövlətlərinin rifahına, inkişafına xidmət etməyəcək. Bu, eyni zamanda, regionda yeni, çoxtərəfli əməkdaşlıq platformasının yaranmasını şərtləndirəcək.

YAP sədrinin müavini diqqətə çatdırıb ki, istər 30 ilə yaxın müddət ərzində davam edən münaqişə dövründə, istər 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı, istərsə də postmüharibə mərhələsində qardaş Türkiyə Cümhuriyyətinin Azərbaycan Respublikasına qətiyyətli, birmənalı mənəvi-siyasi dəstək göstərməsi sevincidir və qürurvericidir. Xalqlarımız və dövlətlərimiz bir daha sübuta yetirdilər ki, dostluq, qardaşlıq və strateji tərəfdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri yeni dünya düzəni üçün parlaq nümunədir. Azərbaycan xalqı qardaş dəstəyini hər zaman çox yüksək qiymətləndirir, “bir millət, iki dövlət” fəlsəfinə əsaslanan münasibətlər inkişafından böyük məmnunluq duyur.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri söyləyib ki, yeni mərhələdə də Azərbaycan və Türkiyənin birgə təşəbbüsləri bölgədə sülh və təhlükəsizlik mühitinin möhkəmlənməsinə, çoxtərəfli qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın dərinləşməsinə öz töhfəsini verəcək: “Hər iki ölkə bölgədə yaranan yeni əməkdaşlıq platforması çərçivəsində rifah və inkişaf tərəfdaşdır. Bütün bunlara baxmayaraq, bezi məsuliyyətsiz, qərəzli, qeyri-obyektiv və tarixi faktlardan, həqiqətlərdən uzaq addımların atılması yeni geosiyasi reallıqlarla uzlaşmır, regionda qarşılıqlı faydalı və bərabər-hüquqlu əməkdaşlığa ciddi mənfəət təsir göstərir. Daha dəqiq desək, ABŞ Prezidenti Co Baydenin 1915-ci ildə baş vermiş hadisələrlə əlaqədar bəyanatında uydurma soyqırımını ifadəsindən istifadə etməsi tarixin təhrif olunması cəhdi kimi qiymətləndirilməlidir. Bu, eyni zaman-

Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında telefon danışığı zamanı dövlət başçıları ABŞ Prezidenti C.Baydenin uydurma “erməni soyqırımını” ilə əlaqədar verdiyi bəyanatı qınadı. Bu qərarın yanlış olduğunu qeyd edən partiya üzvləri sədri onu tarixi səhv adlandırdı. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan xalqı və dövləti adından bu bəyanatın qəbul edilməz olduğunu bir daha diqqətə çatdırdı. Prezident İlham Əliyev eyni zamanda, sözügedən açıqlamanın regionda yeni yaranmaqda olan əməkdaşlıq meyillərinə ciddi zərər vurduğunu bəyan etdi, Azərbaycanın hər zaman Türkiyənin yanında olduğunu diqqətə çatdırdı. Prezident İlham Əliyev ABŞ-ın dövlət katibi Entoni Blinken ilə telefon danışığı zamanı da ABŞ Prezidentinin dırnaqarası “erməni soyqırımını” ilə bağlı bəyanatı ilə əlaqədar qeyd etdi ki, Türkiyə Azərbaycanın yaxın dostu və müttəfiqidir. Bu əməkdaşlıq postmüharibə dövründə bölgəmizdə çox önəmli və müsbət rol oynayır və ABŞ Prezidentinin bu açıqlaması Azərbaycan rəhbərliyi və ictimaiyyəti tərəfindən narahatlıqla qarşılanıb. Beləliklə, ölkələrimiz tarixi sınaq qarşısında bir daha sarsılmaz həmrəylik nümayiş etdirdilər. “Bir millət, iki dövlət” olan Azərbaycan-Türkiyə Qarabağ zəfəri sonrası da qətiyyətli mövqe sərgilədilər. Hesab edirik ki, bugünkü konfrans da sözügedən məsələyə dair hər iki ölkənin hakim partiyasının vahid mövqeyi kimi Azərbaycan-Türkiyə birliyinin sarsılmazlığının növbəti nümayişi olacaqdır”.

Türkiyənin Uludağ Universitetinin professoru, SETA Beynəlxalq Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin təhlükəsizlik məsələləri üzrə xüsusi mütəxəssisi Ferhat Pirinçi bu önəmli konfransda çıxış etməkdən məmnunluğunu ifadə edib. Ferhat Pirinçi çıxışında Qarabağ zəfərinin Ermənistan və erməni diasporuna təsirindən, eləcə də, ABŞ Prezidenti Co Baydenin “erməni soyqırımını” açıqlamasının əsl məqsədlərindən bəhs edib.

Ekspertin fikrincə, İkinci Qarabağ müharibəsini sadəcə müharibə, torpaqların işğaldan azad edilməsi kimi yox, daha geniş mənada dəyərləndirmək lazımdır: “Azərbaycan və Türkiyə olaraq bu mərhələni yaşadığı və bu mərhələdən zəfərlə çıxdığı.

qətiyyətlərə baxsınlar. Quantanamo kimi həbsxanalardakı insanlıq əleyhinə cinayətləri, işgəncələri xatırlasınlar. Dolayısı ilə bizim tariximizin heç bir dönəmində soyqırım yoxdur. Osmanlıda ermənilər sadıq millət olaraq qəbul edilirdi. Amma Osmanlının dağıntıları üzərində qınçaqlara, daşnaqlara, erməni təşkilatlarına kimlər dəstək, silah verdi? Türkiyədə, Azərbaycanda erməniləri dəstəkləyərək bizə qarşı kim qaldırdı? Bu gün ASALA, PKK, PYD kimi terror təşkilatlarının dəstəklənməsi dünyadakı imperialist təzahürlərin yeni formasıdır. 100-120 il əvvəl nə edirdilərse, indi də eynisini edirlər. Biz bu oyunu bilirik. ABŞ və bezi imperialist keçmişə sahib ölkələr arasında bölgəyə, Yaxın Şərqi baxışımızda təməl fərqlilik var. Biz Türkiyə olaraq, sülhə, sabitliyə və həmrəyliyə sahib bir bölgə istəyirik. Bölgə xalqlarının türklər, ermənilər, kürdlər, ərəblər, əcəmlər, sünnilər, şiələr, fərqli məzhəbləri, fərqli dinləri ilə birlikdə sülh içərisində yaşasınlar. Türkiyə olaraq məqsədimiz daha çox inteqrasiya, birləşmə, əməkdaşlıq və rifahın yüksəldilməsidir. Təəssüf ki, bezi imperialist keçmişə sahib ölkələr və bu gün ABŞ-ın Yaxın Şərqi yürütdüyü siyasət daha çox parçalanmanın təmin edilməsinə xidmət edir. Bu baxış fərqləri Baydenin ifadə etdiyi kimi, qondarma soyqırım kimi məsələlərdə ortaya çıxır. Bunu tək Türkiyəyə düşmən münasibət kimi ortaya qoymurlar. Qeyd etdiyim kimi erməni

Partiyasının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən videokonfransın tarixi və onun mövzusu heç də təsadüfən seçilməmişdir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin “Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət” kəlamının tarixiliyi özünün siyasi, iqtisadi, mənəvi, eləcə də geostrateji mahiyyətini ötən dövr ərzində sübuta yetirmişdir. 44 günlük şanlı Vətən müharibəsi və xalqımızın böyük zəfəri Ulu Öndərimizin bu sözlərinin tənəsi idi. Elə son günlərdə də qardaş Türkiyənin uydurma soyqırımını ittihamı ilə üzleşdiyi bir zaman xalqlarımızın nümayiş etdirdiyi vahid mövqe sarsılmaz birliyimizin bariz nümunəsi oldu.

Tahir Budaqov qeyd edib ki, Azərbaycan 44 günlük müharibədə təcavüzkar Ermənistanı ağır məğlubiyyətə uğrattı, parlaq qələbə qazanaraq tarixi ədaləti, ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qüdrətli Azərbaycan Ordusu şanlı zəfər yürüşü edərək təcavüzkar erməni silahlı qüvvələrini əzəli torpaqlarımızdan qovdu. Beləliklə, 30 ilə yaxın müddət ərzində regionda sülhə, sabitliyə və təhlükəsizliyə ciddi təhdidlər yaradan, separatizm rəvac verən işğal faktına son qoyuldu, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsini hərbi-siyasi yolla həll etdi. Bununla Azərbaycan dövləti həm də Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının uzun müddət kağız üzərində qalmış 4 qə-

Ardı Səh. 6

Artıq 18 ilə yaxındır ki, biz Ümummilli Liderimiz, xalqımızın mənəvi atası Heydər Əliyevin fiziki itkisinin qüssə və kədərini yaşayırıq. Bu itki haqda düşünərək bəzən dünyanın və ya həyatın mənasız olduğu kimi fikirlərlə bədbinliyə qapılırsan...

Doğrudan da, "...kimlər gəldi, kimlər getdi...". Bu deyim nə qədər böyük mənası və hikməti varmış... Bəşər tarixi yarandığı gündən bu günədək milyonlarla, hətta milyardlarla insanlar gəlib-gedib. Bu, bir gerçəkdir ki, onlar arasında elə insanlar, daha doğrusu, elə şəxsiyyətlər var ki, nəinki yüzilliklər, hətta bəşəriyyət var olduqca onlar da yaşayacaqlar.

"Tarixi yazan, tarixi yaradan, tarixin özü şəxsiyyətlər..."

Türk dünyasının görkəmli oğlu, eləcə də xalqımızın qururu və şərəfi olan Ulu Öndər Heydər Əliyev də belə şəxsiyyətlərdəndir. Bu böyük şəxsiyyəti, Onun irsini bir elmi mənbə kimi nəinki alimlər, tədqiqatçılar öyrənirlər, hətta əli qələm tutan, dili söz tutan hər kəs ona olan məhəbbət və hörməti təzahür etdirmək istəyirlər.

Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyev şəxsiyyətini, Onun irsini öyrənən istər xarici, istər yerli tədqiq

Melahət İbrahimqızı,
Milli Məclisin deputatı, YAP
Təftiş Komissiyasının üzvü

qatçı-alimlər Onu gah C.Vaşinqtona, gah A.Linkolna, gah da De Qola bənzədirlər. Lakin bu tarixi şəxsiyyətlərdən fərqli olaraq Ulu Öndər Heydər Əliyev dövlət quruculuğunda bənzəri olmayan problemləri gerçəkləşdirmişdir. Ən çox fərqləndirici və üstün, xüsusən, nadir cəhətlərdən biri də odur ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev bir birindən fərqli olan iki müxtəlif siyasi-sistemdə ən yüksək zirvəni fəth etmişdir. Bu yaxınlarda Türkiyədən olan bir qrup siyasətçi həmkarlarında az qala gecə yarısından keçənədək Türk dünyasının Böyük oğlu Heydər Əliyevin Türk dünyası üçün, xüsusən, Türkiyə - Azərbaycan xalqları qarşısında müstəsna xidmətlərini bir daha böyük minnətdarlıqla xatırlamış Mustafa Kamal Atatürk və Heydər Əliyevin XX əsrdə Türk dünyası üçün Tanrı vergisi, Türk dünyasının Qoşa Zirvəsi olduğu ilə fəxr etmişik.

Bir millət iki dövlətin ədəbi liderləri olan Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyev və Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürk oxşar cəhətlərə malik əfsanəvi

Müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu - HEYDƏR ƏLİYEV

qəhrəmanlıqları ilə yaddaşlarda daima yaşayacaqlar. Bu gün hər iki şəxsiyyətin oxşar cəhətlərindən çox bəhs edilir, çox tarixi faktlar göstərilir. Bu böyük şəxsiyyətlər arasında qeyri-adi benzerliyin bəzilərinə xatırlatmaqla bir daha bunun şahidi olarıq. Türkiyə Cümhuriyyətinin Qurucusu Mustafa Kamal Atatürk Osmanlı Dövlətində (İmperatorluqda) yüksək xidmətlərinə görə Paşa-General rütbəsinə qədər ucalmışdır. 1915-ci ildə Osmanlı Dövlətində Çanaqqala savaşında göstərdiyi qəhrəmanlıqlara görə 35 yaşında ikən Paşa rütbəsi verilmişdir. 1918-ci ildə İskəndəriyyədə İldırım Orduları Komandanlığını yadardaraq buranı İngilis işğalından qurtarmaq istəyir. Lakin Osmanlı Padşahı buna qarşı çıxır və Atatürkün bu Komandanlığını ləğv edərək onu İstanbula çağırır. 30 aprel 1919-cu ildə Padşahın əmri ilə o Samsuna Ordu Müfəttişi kimi göndərilir. Osmanlının çökdüyünü və dünyadakı gedişatı anlayaraq, Yeni Türkiyə Cümhuriyyətini qurma planları ilə 1919-cu ilin iyul ayında Paşalığı (generallığı) buraxır və ilk dəfə mülki geyim geyir və Ərzurum Konqresini təşkil edir. Bu dönmədən başlayaraq Atatürk onunla həmfikir olan silahdaşlarını və Türk Millətini arxasınca apararaq Yeni Türkiyə Cümhuriyyətini qurur. Dağılmış bir imperatorluğun kütləvi üzərində bu gün dünya birliyində önəmli yeri olan bir dövlətin qurulması Atatürkün adı ilə bağlıdır. İtalyan, Alman, Fransız, Yunan və Qars

Rus cəbhələrində qalıb gəlmiş, eləcə də Çerkez Ethem və bunun kimi bir çox daxili münaqişələri və vətəndaş müharibəsinin qarşısını almışdır. Atatürk dünyanın ən güclü ordularından birini Türk Ordusunun qurucusudur. O 1928-ci ildə Türk Əlifbası islahatını həyata keçirmiş, bugünkü Türk Maliyyə Sisteminin təməlini qoymuşdur.

Çağdaş Azərbaycan Dövlətinin Qurucusu Heydər Əliyev Sovetlər Birliyində Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsində sədr vəzifəsinə qədər irəli gələrək, general rütbəsinədək ucalmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycana rəhbər təyin edilmiş və 1982-ci ilədək Azərbaycanda çox ciddi strateji islahatlar həyata keçirmişdir. Sovetlər Sisteminin ən yüksək qurumu olan Siyasi Büroya ilk Azərbaycanlı kimi üzvlüiyə seçilir. 1982-cü ildə Sovet İmperiyasının ən yüksək vəzifələrindən birinə Nazirlər Soveti sədrinin I müavini vəzifəsinə irəli çəkilir. Bu illərdə Onun həyata keçirdiyi böyük miqyaslı islahatlar haqda bu gün hələ də Rusiya və eləcə də digər keçmiş Sovet respublikalarında böyük minnətdarlıq hissi ilə xatırlanır. Ermənipərəst Qorbaçovun Sovet İttifaqını dağıtmaq niyyətini və Dağlıq Qarabağ problemindeki onun gizli siyasətini çox gözəl başa düşən Ulu Öndər Heydər Əliyev özünün barışmaz mövqeyini qətiyyətlə bildirmişdir. Ona görə də 1987-ci ildə Siyasi Büro üzvlüyündən uzaqlaşdırılmışdır. Sovet-

lərin çökməsini qabaqcadan görən Dahi Öndər Heydər Əliyev Siyasi Büronun üzvü olduğu üçün Moskvada Onun üçün yaradılmış gözəl şəraitdən imtina etmiş 1990-cı ildə doğulduğu Naxçıvana getmiş (Atatürk Samsuna gəlmiş kimi) və sadə vətəndaş kimi xalqın içində yaşamağa daha çox dəyər vermişdir. Azərbaycanda xüsusən Bakıda xalq hərəkatı illərində Ulu Öndər Heydər Əliyev Türkcülük hərəkatını Naxçıvanda başlamış və qısa zamanda xalq Onu Naxçıvan Ali Məclisinə sədr seçmişdir. Hakimiyyətdə olan AXC-Müsavat cütllüyünün səriştəsiz və bacarıqsız fəaliyyəti, Qarabağ problemi ilə bağlı uğursuz siyasət və daxili münaqişələr ölkədə vətəndaş müharibəsinə. Həmin illərdə Rusiya Təhlükəsizlik xidmətlərinin, İranın gizli xidmət orqanlarının dəstəklədiyi R. Qaziyev, S.Hüseynov və Ə.Hümbətov kimi "komandirlər" Azərbaycanda "Talış-Muşan" və "Ləzgiistan Respublika"ları kimi bölgələr qurmağa çalışırdılar. (Bu eyni ilə Atatürkün üzleşdiyi Çerkez Ethem problemine bənzəyir). Bütün bunlar, eləcə də Ə.Elçibəyin rəhbərlikdən qaçması nəticəsində Azərbaycan bir dövlət kimi yox olma təhlükəsindəydi. Xalqın təkidi və tələbi ilə II dəfə ölkəyə rəhbərliyə gələn Heydər Əliyev bütün bu problemləri aradan qaldıraraq Azərbaycanı parçalamaqdan qurtarmışdır.

Xalqımız hər ilin 15 iyun tarixini Azərbaycanın Qurtuluş günü kimi bayram edir. Bütün ömrünü xalqın yolunda şam kimi əridən

əziz rəhbərimiz, Ulu Öndər Heydər Əliyev qeyd etdiyimiz problemlərin həllindən sonra qısa müddət ərzində çox saylı islahatları gerçəkləşdirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Dövlətini qurdu. Təməlini Sovet dönməində qoyduğu bugünkü müasir Azərbaycan Ordusunu yaratmaqla qısa müddət ərzində elə bir ordu quruculuğu siyasəti formalaşdırdı ki, bu gün hər bir azərbaycanlı Ordumuzla fəxr edir və qürur duyur.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı qarşısında o qədər xidmətləri var ki, bunu söyləməklə, yazmaqla, tədqiq etməklə bitməz, tükenməz. Bu yazıda Onun ancaq tək xalqımız və dövlətimiz üçün yox, region üçün, bütövlükdə dünya üçün çox əhəmiyyətli olan bəzi işlərini xatırlayırıq. Ulu Öndərin müdrik siyasəti nəticəsində qısa bir zamanda superdövlətlərin və super güclərin Əsrin Neft müqaviləsi ilə Azərbaycana bağlaması, bunun ardınca yüzilliyin ən böyük neft layihəsi olan "3 dənizin əfsanəsi" adlanan Bakı-Ceyhan boru xətti, Qədim və tarixi İpək Yolu, Bakı-Ərzurum Qaz kəməri və s. layihələr gerçəkləşmişdir. Bütün bunların nəticəsində Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru xətti layihəsi nəinki Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyinin qarantı oldu, bu boru xətti ilə Azərbaycan Türkiyə ilə ayrılmaz hala gəlmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın gələcəyini bugünkü gənc nəsillə bağlayırdı. O hələ Sovet vaxtında hazırladığı və həyata keçirdiyi gənclərin Azərbaycandan kənar təhsil almaları sistemini Müstəqil Azərbaycanda da uğurla həyata keçirirdi. Bu gün minlərlə tələbə-gənc ölkədən kənar, ən inkişaf etmiş ölkələrdə təhsil alırlar. O Azərbaycanda Olimpiya hərəkatının təməlini qoydu və inkişaf etdirdi. Bu gün Olimpiyaçılarımızı ayılduzlu, üç rəngli bayrağımızı ən yüksək zirvələrdə dalğalandırırlar. Tarixçilər və sosioloqlar "Tarix təkrarlanır" deyirlər. Görünür bu fikir Türk Dünyasının iki ulu öndəri Müasir Azərbaycan Dövlətinin Qurucusu Heydər Əliyev və Türk Cümhuriyyətinin Qurucusu Mustafa Kamal Atatürk üçün deyilmişdir. ...Bu günlərdə xalqımız öz böyük oğlu Heydər Əliyevin doğum gününü qeyd edərək, bu böyük şəxsiyyətin xalqımız qarşısında müstəsna xidmətləri bir daha xatırlanacaq. Əslində xalqımız hər gün onu anır, onu xatırlayır, onun müqəddəs ruhu qarşısında baş əyir özü də kədərlə, qüssə ilə yox, gələcəyə nikbin gözle baxaraq. Qədirbilən xalqımız hər zaman Ulu Öndər Heydər Əliyevin canı qədər sevdiyi və bizlərə əmanət qoyduğu Azərbaycan dövlətini göz bəbəyi tək qoruyacaq və Dahi Öndər Heydər Əliyev siyasətinin layiqli davamçısı Möhtərəm Prezident İlham Əliyevə daima sadıq qalacaq.

Qədim diyarımız Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şahbuz rayonutəbii gözəllikləri ilə heyranedici bir yerdir. Hündür dağları, coşqun çayları, laləli-nərgizli çəmənlikləri, qaynar bulaqları var. Həmçinin mineral bulaqları ilə də əvəzsiz bir yerdir Şahbuz.

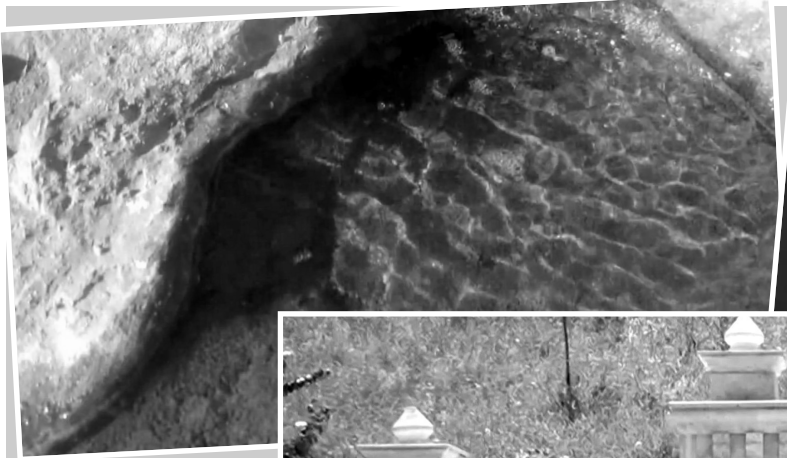
Xarici bazarlarda artıq yerini tutan, sorağı dünyaya yayılan, şəninə məhnlər qoşulan "Badamlı" mineral bulağı var bu diyarın. Hazırda Badamlının müasir texnologiyalar əsasında istehsalı suyun daha geniş yayılmasına şərait yaradıb. Rayonun Keçili kəndində sıldırım dağların qoynundan qaynayıb çıxan Çinqilli bulağının da xaricə çıxış imkanları genişləndirilib. Bu gün dünyanın saf suya böyük ehtiyac duyduğu bir zamanda bu yeraltı sərvətin insanlara çatdırılması həm də, muxtar respublikanın, Şahbuzun tanınmasında böyük əhəmiyyət kəsb edir. Odur ki, Naxçıvana gələn qonaqlar uzaq məsafə qət edərək məşhur Çinqilli bulağın mənbəyinə getməyə üstünlük verirlər. Dağların arasında yaradılan istirahət guşəsində dinçələnlər, bulağın bumbuz suyundan içən turistlər xoş duyğularla bu yerlərdən ayrılırlar.

Ümumiyyətlə, bu gün dünyada içməli və müalicəvi su imkanlarının qıtlaşdığı bir zamanda bu suların dəyəri bizimçün daha artır. Xoşbəxt insanlarıq ki, hər kəndimizdə belə bulaqlarımız var. Bizim də üzərimizə düşən vəzifələrdən biri bu sərvətin tanınması ilə bağlıdır. Çünki hələ də bulaqların mövcud olduğu ərazidə insanların dirilik və şəfa suyu kimi bəhrələndikləri sülardan çoxlarının xəbəri yoxdur.

...Şahbuz rayonunun Gömür kəndində yerləşən mineral bulaqlar da bu sərvətlərin bir parçasıdır. Kəndin ərazisində içməli su ilə yanaşı, mineral bulaqlar da çoxdur. Hamısı da insanlara şəfa mənbəyi kimi Tanrı tərəfindən göndərilib. Bu suların bəzilərinə istifadə edisə də, hələ təbiətin qoynuna axanı, çay suyuna qarışanları var.

Gömürə yolu düşənlər ilk olaraq kəndin girişində "Şəfa bulağı" ilə rastlaşır. Gür suyu ilə tanınan "Şəfa bulağı"nın üzərində bulaq abidə tikilib. Üç gözəndən insanlarla istifadə imkanı yaradılıb. Ətrafında düzəldilən istirahət yeri, qollu-budaqlı söyüd ağacları, əkilən gül-çiçək, qoyulan oturaclar xüsusilə yay aylarında bura insan axını artırır. "Şəfa bulağı" ilə yanaşı "Şor su" yerləşir. Yerin tərkibindən qaynayıb üzə çıxan, kəndin sakinlərinin "qotur suyu" adlandırdıqları bu bulağın sudan indi insanların istifadəsi asanlaşdırılıb. Bulağın çardağa salınması, ətrafında istirahət üçün yaradılan şərait sorağını artırır və xüsusilə dəri xəstəliklərində istifadə olunan suyun qonq-qarası şox olur.

Möcüzəvi sülardan biri də kəndin 3 kilometrliyində yerləşir. Dağların altından qaynayıb çıxan, təbii qazlı bu mineral bulağın da faydaları çoxdur. Bulağın ətrafındakı ağaclar, minbir rəngə çalan güllər, hərəsi bir dərddin dərmanı olan bitkilər adamı cazibəsinə salır. Saf havasını ciyərlərinə cəkdikcə doymursan bu yerin. Bulağın sırası ilə qamış bitkilərinin uzanıb getməsinə isə coğrafiya üzrə fəlsəfə doktoru Nazim Bababəyli əlaqələndirərək dedi ki, bulağın debiti az olsa da, yeraltı mənbəyi zəngindir. Qamış bitkiləri isə bunu göstəricisidir.

Şahbuz rayonunun Gömür kəndi möcüzəvi bulaqları ilə zəngindir

N.Bababəyli axdığı yerdə torpağı qırmızı rəngə boyayan bulağı göstərərək kükürlü vulkanik suların arasından çıxır, - dedi. Maddələr mübadiləsinin tənzimlənməsində böyük əhəmiyyət kəsb edir. Suyun temperaturu daim 8,6 dərəcədir. Tərkibi əsas hidrogen karbonat, sulfid, xlorid, natrium, kalsium və maqneziumdan ibarətdir. Bu su həzm prosesinə də müsbət təsir göstərir. O həmçinin

kənddə olan daha bir mineral bulağın Darıdağ müalicəvi suyun tərkibi ilə eyni olduğunu bildirir.

Ümumiyyətlə, Gömür kəndindəki bulaqların say çoxluğuna görə bu kəndi də mineral bulaqlar muzeyi adlandırmaq olar. Kənd tam orta məktəbinin müəllimi Əsəd Seyidov deyir ki, Şəfa bulağından Bəndlər dediyimiz massivdə - Gömür körpüsü, ferma massivi, kiçik çay massivi və Gövhər bulağı massivində bulaqlar var. Ta qədimdən mineral bulaqlarımızın şöhrətinə uzaq-uzaq yerlərdən gələnlər olub. Bulağın palçığından dəri xəstəliklərində istifadə edib-

lər. Həmçinin mədə xəstəliklərində xeyri olan sülardan doldurub aparırlar. Kəndin yuxarı hissəsində çayın lap kənarında olan mineral bulaq isə yay aylarında çayın suyu azalanda üzə çıxır. Bu sudan insanlar böyrək daşlarının əridilməsində istifadə edirlər.

Qeyd edək ki, Naxçıvanın zəngin sərvəti var və mərhələ-mərhələ iqtisadi dövrüyyəyə qoşulur. Bu həm muxtar respublikaya şöhrət, həm mənfəət gətirir. Yəqin ki, bu gün Gömür çayına, həmçinin təbiətin qoynuna axan sərvətlərimizdən xəbəri olanlar, bu möcüzəvi suları görməyə, qüdrətini duyma-

ğa tələsəcəklər. Həm də bu gün insanların təbiətin füsunkar guşələrinə daha çox ehtiyac duyduğu bir vaxtda. İnanırıq ki, Gömür kəndinin sorağı ilə yola şıxanlar bu gün muxtar respublikanın digər ucqar kəndləri kimi, Gömür kəndinə çəkilən asfalt yolla hərəkət etdikcə ətrafın gözəlliyinə heyranlıqlarını da gizlətməyəcəklər...

Hafizə Əliyeva,
"Naxçıvan Muxtar Respublikası Televiziya və Radio Verilişləri"
QSC-nin əməkdaşı

Ermənistanda iyunda keçirilməsi nəzərdə tutulan parlament seçkiləri yaxınlaşdıqca, siyasi gərginlik və bununla bağlı ziddiyətli müzakirələr artır. Ermənistanın Siyasi-İqtisad Tədqiqatlar İnstitutunun rəhbəri Andranik Tevanyan sosial şəbəkədəki hesabında iddia edib ki, təhlükəsizlik böhranı, siyasi, iqtisadi, sosial, humanitar, mənəvi-psixoloji, şəxsiyyət, fəxsiyyətlərarası uzaqlaşdırılması ilə aradan qaldırılı bilər. Əks təqdirdə, bu böhranlar daha da pisləşəcək və seçkilərdən sonra ölkəmiz özünü daha da zəif, parçalanmış, ümitsiz vəziyyətdə tapacaq. Göründüyü kimi, Paşinyana müxalif olan qüvvələr onun yenidən qalib gəlmə ehtimalından narahat olduqlarına görə ən ağlagəlməz ehtimallarla çıxış edirlər. "Qarabağ klani" Ermənistanın 44 günlük müharibədə məğlubiyətində Paşinyan iqtidarını günahlandıraraq, revansist mövqə sərgiləməklə cəmiyyətdə dəstək qazanmağa çalışır. Amma belə mövqə Ermənistan üçün yeni problemlərdən başqa heç nə vəd etmir.

"Qarabağ klani"nin ardınca hakimiyyət təhlükəli hesab etdiyi digər müxalif fiquru da inzibati yolla sıradan çıxarmağa hazırlaşır. Söhbət Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin keçmiş direktoru, müxalif Vətən Partiyasının sədri Artur Vanetsyandan gedir. Siyasətçinin vəkili Lusine Saakyan bildirib ki, Vanetsyan istintaqa cəlb olunub. Onun sözlərinə görə, Vanetsyan Ermənistan İstintaq Komitəsinin Hərbi İstintaq İdarəsinə çağırılıb. MTX-nın sabiq rəhbəri ermənilərin Şuşada uğradığı ağır məğlubiyətdə ittiham olunur. Bildirilib ki, müharibə zamanı Vanetsyan və başçılıq etdiyi "Vətən" silahlı dəstəsi Şuşadakı mövqelərini özbaşına tərk edib. Hesab edilir ki, bu yolla seçkilərə qədər Vanetsyan sıradan çıxarılacaq. Bu da Nikol Paşinyan və komandasının qalibiyyət şanslarını daha da artırır. Bu arada, Ermənistanda parlamentin hakim "Mənim addımım" fraksiyası bəyan edib ki, onlar Nikol Paşinyana alternativ axtarmır. Parlamentin spikeri Ararat Mirzoyan hakim fraksiyanın baş nazir postuna namizədinin məhz Paşinyan olacağını bildirib. "Mənim addımım" fraksiyası bundan əvvəl də dəfələrlə bəyan edib ki, onun erkən seçkidə də vahid və yeganə namizədi Paşinyan olacaq. Medianın baş nazir postunda Paşinyanı əvəz etməyə layiq namizəd kimi gördüyü Ararat Mirzoyan bu fonda bildirib ki, onun fraksiyası Paşinyana alternativ axtarmır. Paşinyan istefa verdikdən sonra komandası baş nazir vəzifəsinə yenidən onun namizədliyini verib. Lakin erkən seçkinin keçirilməsi üçün parlamentin onu bu vəzifəyə təsdiqləməkdən iki

Erkən parlament seçkiləri: Ermənistan yeni qarşıdurmalar astanasında

dəfə imtina etməsi lazımdır. Yalnız bu halda parlament buraxıla, erkən seçki keçirilə bilər.

Parlamentdə ikinci böyük fraksiya olan "çiçəklənən Ermənistan" partiyasını təmsil edən İveta Tonoyan isə bildirir ki, onun partiya yoldaşları artıq seçki hazırlığına başlayıblar və seçkiqabağı kampaniyani partiyanın lideri Hagik Tsarukyan şəxsən koordinasiya edir. Xanım Tonoyan vurğulayıb ki, "çiçəklənən Ermənistan" fraksiyasının qəti əmin ol-

duğu proqram var: "Partiya 20 iyun seçkisinə Tsarukyanın başçılıq etdiyi siyahı ilə gedir və partiyanın qələbəsi məhz onun baş nazir olması ilə nəticələnməlidir". Müxalif "Maariflənmiş Ermənistan" fraksiyası isə bildirib ki, hələlik heç bir sürpriz olmayacaq və təşkilat baş nazir vəzifəsinə namizəd irəli sürməyəcək. "Azatutyun" radiosuna qeyd edir ki, Ermənistanın birinci prezidenti Levon Ter-Petrosyan bugünlərdə məhz bu iki partiyani Paşinyanı

prosesdə iştirak edən başqa partiyaların öz gündəlikləri var. Xanım millət vəkili Ter-Petrosyana işarə edərək bildirib ki, onun partiyasını tənqid edənlər başqalarının gündəliyinə xidmət edirlər: "Çox yaxşı olardı ki, onlar hansı gündəliyə xidmət etdiklərini açıq bildirəcək qədər səmimi olsunlar".

Bu arada Ermənistan hökuməti seçki kampaniyasına maneçilik törədilməsinə qarşı məsuliyyəti sərtləşdirib. Bununla əlaqədar Cinayət Məcəlləsinə düzəlişlər haqqında qanun birinci, ikinci və sonuncu oxunuşda qəbul olunub. Bu qanunvericilik təşəbbüsü ilə də hakim "Mənim addımım" fraksiyasından Vaaqn Ovakimyan çıxış edib. O bildirib ki,

bundan sonra seçkiyə maneçilik törədilməsinə qarşı qanun daha sərt olacaq: "İnqilaba qədər seçki vaxtı, yadıncıdırsa, hansısa qruplar müxalifətin təşviqat kampaniyasına maneçilik törətməyə çalışırdılar. Onlar bunu etsələr də, cəzasız qalırdılar. Yeni normalara görə, siyasi baxışlarından asılı olmayaraq, istər müxalifət olsun, istərsə də iqtidar, təşviqat kampaniyasına mane olmaq istəyənlər cinayət məsuliyyətinə cəlb olunacaq". Qanuna düzəlişdə belələri üçün 6 aydan 1 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası nəzərdə tutulur. Qanuna görə, seçki təşviqatına mane olarkən zorakılıq və ya təhdidə əl atılan isə 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilə bilər. Seçicilərin maddi cəhətdən ələ alınması cəhdlərinə görə isə 5 ilədək həbs cəzası nəzərdə tutulur. Hakimiyyət əmindir ki, qanuna düzəlişlər qarşından gələn erkən seçkilərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərəcək.

Sevinc Azadi

Deyir, abırlı abırından çəkinər, abırsız nədən çəkinər? Təbii ki, erməni saytlarına öteri də olsa, nəzər salsanız, bunun əyani sübutuna şahidlik edə bilərsiniz. Məsələn, bu gün Xankəndidə özünü müvəqqəti "səlahiyyətli"lərdən biri olduğunu anlasa da, amma bunu bürüzə verməməyə çalışan David Babayan adlı birisi Şuşada baş verən tikinti abadlıq işlərindən "narahatlıq hissi" keçirdiyini bildirir.

Maraqlıdır ki, erməni abırsızı bunu erməni mətbuatına "mədəni soyqırım, mədəni terrorizm, daha nə bilim mədəni nasizm" kimi təqdim edir. Qeyd edək ki, bunu bir müddət əvvəl, hətta xarici saytlarda belə yayımlanan videokadrlarda evdəki unitaza kiçikli sarılıb aparən bir xalqın nümayəndəsi deyir. Deyilənə görə, bu adamın hət-

ta elmi dərəcəsi də var, yeni "erməni ziyalısıdır". Bu "ziyalı" erməni kimliyinə, onların olmayan tarixi yaddaş və qürurlarına "Azərbaycan tərəfindən deyən "zərbə"dən narahatlıq hissi keçirsə də(?), "əzabkeş xalqına" "bu zərbə"yə də tab gətirməyi məsləhət görür.

Təbii ki, daxilən xəstə bir xalqın xəstə bir nümayəndəsindən

başqa heç nə gölməyə dəyməz.

Qəribəsi budur ki, başqa ermənilər kimi, riyakarlığı hələ ana bətnində olarkən qanına hopmuş David Babayan azərbaycanlıların onların "qürur"larına zərbə vurmaqla, guya ermənilərin diqqətini "işğal olunmuş" ərazilərdə gördüyü işlərdən yayındırmağa çalışdığını bildirir.

...Burada bir müddət bundan əvvəl İrəvanda çəkiliş aparan rusiyalı videoblogger İliya Varlamova yerli Aqnessa adlı erməni memarın dedikləri yadıma düşür. İrəvanda çəkiliş zamanı ermənilərin əvvəllər bu şəhərə yalnız alış-veriş üçün gəlib-getdiklərini, digər millətlərlə müqayisədə azlıq təşkil et-

öz yaşlarını artıрмаğı sevirilər". Bilirsiniz, bu fikirlər kimə məxsusdur: erməni tarixçi Qaregin Pastermacyana.

...Nə işə, qayıdaq David Babayana. Yenidən. ermənilərin "sülhsevər", "humanist" bir xalq olduğunu bildiren "erməni ziyalısı" Azərbaycan əsirliyində olan "erməni terrorçularının" həyatından da narahat olduğunu dilə gətirir.

Amma ən təəccüblüsü isə, onun əsir ermənilərin "orqan satışına" dair səsləndirdiyi sərsəm fikirlərdir. Əslində, bu sərsəmləmə erməninin iç üzünü açaraq onun xainlik və saxtakarlıqla dolu olan daxili dünyasını ortaya qoyur.

Gərək ki, Ermənistanın ilk baş naziri Hovanes Kacaznuninin fikirləridir. O yazırdı: "...tələdən şikayətlənmək və fəlakətlərimizin səbəblərini özümüzədən kənarada axtarıb tapmaq acınacaqlıdır: bu, bizim milli psixologiyamıza xas bir xüsusiyyətdir..."

Ağasəf Babayev

"Sülhsevər" xalq nümayəndəsinin "əsir narahatçılığı..."

Bu gün də "gəldim, gördüm, mənimsədim" amalı ilə yaşayan erməni nümayəndəsi hazırda Qarabağda baş verənlərin beynəlxalq təşkilatlara çatdırıldığını, amma hələlik müsbətə doğru bir cavab almadıqlarını da bildirir. Maraqlıdır ki, erməni müxbirlərdən heç biri bu məqamda Babayana "niyə?" sualını ünvanlamır...

diklərini deyən erməni memar, nədənsə, "digər" dedikdə azərbaycanlıların adını çəkmir.

Bu gün, "erməni şəhəri" İrəvanın 2800-dən artıq yaşının olduğunu dünyaya bəyan etmək də, elə erməni abırsızlığının bariz nümunəsidir. Əslində, "müasir elm bu uydurmanı təsdiq etmir. Xalqlar (ermənilər) fərqlərdən fərqli olaraq

- Artıq 2 ilə yaxındır ki, koronavirusa qarşı mübarizə aparılır. Yoluxmalarda, ölüm hallarında ümumi göstəricilər necədir?

- Bilirsiniz ki, 1-2 ay müddətində bütün global məkanda, bütün dünya üzərində artım tempinin yüksəlməsinin müşahidə edirik. Çünki həqiqətən də həm yoluxmaların sayında, həm intensivliyində, həm də yaş qrupunda daha da genişlənməni biz müşahidə edirik. Bu da onu göstərir ki, artıq koronavirusun yoluxma sürəti artmışdır. Yoluxmanın ağırlaşması, xəstəliyin gedişində kəskinləşmənin və yaxud fərqli bir göstəricilərin orta statistik olaraq, o qədər də fərqli olmadığını biz müşahidə edirik. Çox təəssüf ki, son bir neçə həftə ərzində Hindistandan alınan məlumatda və orada artıq yeni mutant virusun aşkar olunması, bir təhlükənin olması riskini göstərir. Hindistandakı xəstələrin vəziyyətinin ağırlaşması informasiyası hələ də tam təsdiqini tapmamış və orada bilirsiniz ki, həm əhalinin sayı, həm səhiyyə infrastrukturunun kifayətədi səviyyədə olmaması bu məlumatların dolğunluğuna hələ bir qədər şübhə yaradır. İstər Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən, istər digər səhiyyə qurumları tərəfindən bu barədə araşdırmalar aparılır. Yəqin ki, bir müddətdən sonra bu barədə fikir söyləmək olar. Ancaq bir fikri qəti söyləmək olar ki, yoluxmanın həm sürəti, həm də yoluxma sayının aşağı düşməsi artıq təsdiq olunub.

- Bu gün hər kəs tibbi maskalardan istifadə edir. Açıq ha-

Açıq havada tibbi maska taxmaq vacibdirmi?

SİA Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvü Müşfiq Məmmədlinin müsahibəsinin təqdim edir:

vada da olsa belə tibbi maskalardan istifadə edir. Həftə sonları nəqliyyat işləmir. Metrolar bağlanıb. Bəs belə olan halda niyə virus hələ də artır?

- Biz yoluxmanın qarşısını bu metodlar əsasında müəyyən qədər almış oluruq. Amma biz bu prosesi tamamilə dondurmağımızdan ötrü müəyyən bir rəqəmlər var. İmmuniteti formalaşmış insanların faizlə nisbəti 70-80% olmalıdır. Bu immunitet xəstələnib sağalanların hesabına və vaksinasıya hesabına formalaşır. Vaksinasıyadan isə 40%-li nəticəni əldə etməliyik. Biz bu nəticəni əldə etdikdən sonra pandemiyanın aktuallığını itirməsi barədə fikir söyləməliyik. Hələ kifayət qədər cəmiyyətimizdə yoluxma potensialı vardır. Bu çox narahətədi bir məqamdır. Bu da o deməkdir ki, biz vaksinasıya prosesini daha sürətli tempə davam etdirməliyik. Bununla bərabər vətəndaşlarımız vaksinasıya prosesində daha yaxından iştirak etməlidir. Biz istədiyimiz nəticəni 8 aya əldə etsək və yaxud həmin nəticəni 6 aya əldə etsək, bu zaman pandemiyanın aşağı düşməsinə nail olacayıq.

- Hələ də bir çox insanlar peyvənd olmaqdan imtina edirlər. Ümumiyyətlə insanlar ehtiyat etməlidirmi? Yoxsa sərbəst şəkildə gedib peyvənd olunmaları məsləhətdirmi?

- Peyvənd olunanlarda yüz minde bir ehtimal vardır ki, kimsə, hansısa yan təsiri olmuşdur. Bu yan təsirlər də çox azdır. Bizim ehtimallarla vaksinasıyadan imtina etməyimiz özümüzü, cəmiyyətimizi risk altında qoyur və pandemiya istədiyimiz effektin alınmasına gətirib çıxardır. Vaksinasıyada çox yaxından iştirak etmək lazımdır.

- Vaksınlar kimlərdə əks göstərişə səbəb ola bilər?

- Vaksınların əks göstərişi bir neçə qrup əhalidə, bir neçə qrup insanda risk faktorudur. Bu faktor xroniki xəstəliyi olub, aktiv müalicə alanlarda özünü göstərə bilər. Bundan başqa onkoloji xəstələr kimyoterapiya alır. Qısa müddət ərzində kəskin cərrahi əməliyyat keçirmiş insanlar. Burada dediyimiz kimi, müxtəlif xroniki xəstəlikləri olanlar, hal-hazırda uzun mü-

dətli dərman qəbul edən insanlar daxildir. Buna baxmayaraq, bütün insanların vaksinasıya olunması şərtidir. Hətta xroniki xəstəliyi olanlar, xroniki fazada olan insanların vaksinasıyası daha vacibdir, nəinki sağlam insanların vaksinasıyası. Çünki həmin insanlar tez yoluxa bilər və yoluxduqda xəstəliyi daha ağır şəkildə keçirir.

- 65 yaşdan yuxarı insanların vaksın olunması niyə vacibdir?

- Çünki həmin insanların immunitet sistemi zəifdir. Həmin insanların yoluxma riski çox yüksəkdir. Həmin insanların istər ağciyərinde, istər ürək fəaliyyətində, istərsə də digər orqanlarında yaşla bağlı müəyyən bir problemlər vardır. Həmin insanlar yoluxduqda

xəstəliyi çox ağır keçirir və ölüm ehtimalı yüksək olur.

- Açıq havada maska taxmağa necə baxırsınız? Bu orqanizmdə nə kimi oyanmamış xəstəliklərin bürüzə verəsinə səbəb ola bilər?

- Əgər açıq havada təkbaşına yolsa, bu zaman maskasız gəzmək olar. Lakin, açıq havada hərəkət edərkən ətrafdakı insanlarla təmasda oluruq. Təmasda olduğumuz insanların virus daşıyıcısı olması barədə xəbərdar deyilik. Risk altında qalmamaq üçün açıq havada maska istifadəsi lazımdır. Vaksinasıya prosesini sürətlə həyata keçirərək maskadan azad ola bilərik. Vaksinasıyadan əlavə, yoluxmanın sürəti də önəmlidir. Normal vəziyyətdə istifadə etdiyimiz tibbi maska 2-3 saat ərzində öz effektivliyini qoruyur. 2-3 saat sonra isə insanın öz tənəffüsü nəticəsində mikrob yaranır. Maskadan istifadə edildikdə əl təması ilə və ya hər hansı bir üsulla maskanı törədiçi mənbəyinə çeviririk. Xüsusən, əhalinin çox toplaşdığı yerlərdə istifadə olunan maska tez-tez dəyişdirilməlidir. İndi "Nano" texnologiyalar hesabına yeni maskalar yaranıb. "Nano" maskalar istifadədən sonra yuyula bilər. Çirkli maska insan sağlamlığı üçün böyük təhlükə mənbəyidir. Maskanın göy hissəsi ətrafdakı insanlara narahatlıq olduğu mesajını verir. Maska əks istiqamətdə taxılmalıdır. Tibb aləmində isə göy tərəf içəriyə, bəyaz tərəf isə xaricə doğru taxılmalıdır. Lakin, bunun sərt bir qaydası yoxdur.

Arzu Elsevərqızı

Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu və memarı Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98 illiyi münasibəti ilə YAP Masallı rayon təşkilatı "Ömrünü xalqına bəxş etmiş insan" mövzusunda onlayn görüş keçirmişdir. Onlayn görüşü giriş sözü ilə YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev açmış, türk dünyasının böyük oğlu, ümummilli liderimiz, Ulu öndər Heydər Əliyevin eləcə də Vətən müharibəsində şəhid olanların əziz xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir.

YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev çıxışında bildirdi ki, Ümummilli Liderin şah əsəri olan Azərbaycan onun ideyaları əsasında günbəgün möhkəmlənir, inkişaf edir, beynəlxalq münasibətlər sisteminə yeri və rolunu artırır, bir sözlə, Cənubi Qafqazın parlayan ulduzu kimi tanınaraq, inkişafın Azərbaycan modelinin mövcudluğunu dünyaya nümayiş etdirir. Heydər Əliyev siyasətinin tənənəsi kimi dəyərləndirilən bu uğurlar dahi şəxsiyyətə sevgi və ehtiramın böyüklüyündə öz təsdiqini tapır. Ulu Öndərin 98-ci ildönümünün yüksək əhval-ruhiyyədə keçirilməsi də bu sevgi və ehtiramdan qaynaqlanır.

Seyfəddin Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycanın ən yeni tarixinin bütöv bir dövrü Ulu Öndər Heydər Əliyevin şərafli adı və möhtəşəm fəaliyyəti ilə bağlıdır. Onun Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə respublikamız əsrlərə bərabər inkişaf yolu keçmişdir. Ölkədə nəhəng quruculuq işlərinin təşəbbüskarı məhz Ulu Öndər olmuşdur.

Seyfəddin Əliyev çıxışında vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bütün sahələrdə aparılan uğurlu islahatlar, əldə olunan nəticələr xalqın sabaha olan inamını qat-qat artırmış, Heydər Əliyev yolunun layiqincə davam etdirildiyinə, memarı olduğu müstəqil Azərbaycanın etibarlı əllərdə olduğuna möhkəm əminlik yaratmış-

"Ömrünü xalqına bəxş etmiş insan"

Yeni Azərbaycan Partiyasının Masallı rayon təşkilatı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98 illiyi münasibəti ilə onlayn görüş keçirib

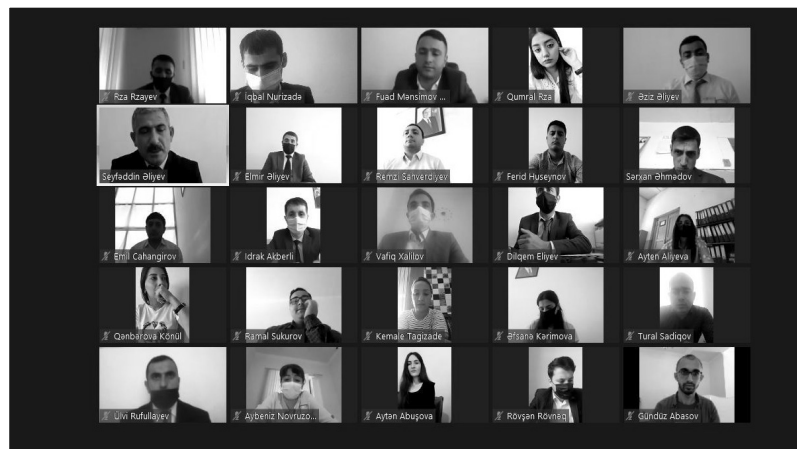

dır. Ulu öndər Heydər Əliyev siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsini aydın görən xalqımız bu siyasəti yüksək dəyərləndirir və onun ətrafında daha sıx birləşirlər. Cənab İlham Əliyev ulu öndərin siyasi kursunu layiqincə davam etdirməklə, xalqımızın və vətəndaşlarımızın bu kursun mahiyyətindən doğan milli maraqlarını beynəlxalq miqyasda təmin edir. Heydər Əliyev siyasətinin uğurla həyata keçirilməsi müstəqilliyimizi möhkəmləndirir, vətəndaşlarımızı gücləndirir və nəticədə beynəlxalq aləmdə Azərbaycan Respublikasının rolunu və nüfuzunu artırır.

Çıxışının sonunda Seyfəddin Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusu 30 ilə yaxındır

ki, Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş rayonlarımızı, şəhər və kəndlərimizi azad edib: "Noyabrın 8-də, Dövlət Bayrağı Günü ərəfəsində qədim Azərbaycan şəhəri, milli mədəniyyətimizin, milli musiqimizin beşiyi, qürur ünvanımız olan Şuşa şəhərinin işğaldan azad edilməsi ikinci Qarabağ Müharibəsində Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixinə qızıl hərflərlə düşən hadisə oldu. Ali Baş Komandan mənəvi paytaxtımızı özümüzə - xalqımıza qaytardı, sınımış qürurumuzu bərpa etdi. Vətən Müharibəsində qələbənin müəl-

uğurlu fəaliyyəti, inkişaf və yüksəliş siyasəti, beynəlxalq miqyasda Azərbaycanın mövqelərinin möhkəmləndirilməsi, diplomatik qələbələrini ilə torpaqlarımızın güc yolu ilə azad edilməsinin tarixini yetişdirdi". Binə Xocavar məktəbinin direktoru Ülvi Ruffullayev çıxış edərək qeyd etmişdir ki, Dövlətimizin müstəqilliyi, iqtisadi potensialının gücləndirilməsi, gənc nəslin yetişdirilməsi, tarixin, ədəbiyyatın, mədəniyyətin, incəsənətin inkişafı sahəsində dünya şöhrətli dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin qayğısı, tələbkərliliyi, xeyirxahlığı, müdrikliyi çox böyük və şərəflidir. O, uşaqların və gənclərin ali təhsil almasına, elm öyrənməsinə, Azərbaycan tarixinə, ədəbiyyatına, mədəniyyətinə mehəbbət ruhunda tərbiyə olunmasına atılıq qayğısı göstərmiş, həmişə səmərəli köməyini əsirgəməmişdir. Sonra Masallı Gənclər Evinin direktoru Fuad Mənsimov, gənc fəallardan Sarxan Əhmədov, Qumral Rzalı və başqaları çıxış edərək Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və

lifi olan Prezident İlham Əliyev xalqımızın 28 illik həsrətinə son qoydu. Heç bir qələbə asan başa gəlmir və tarix sübut edir ki, düşülmüş siyasi xətt olmadan müharibəni qələbə ilə başa vurmaq mümkün deyil.

Prezident İlham Əliyev ötən 17 ildə

xalqı qarşısında əvəzsiz xidmətlərindən danışmış, Ulu öndərin Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanması, respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı sahəsindəki misilsiz fəaliyyətindən bəhs etmişlər.

Rəfiqə

“Ermənistanda siyasi vəziyyət mürəkkəb olaraq qalır. Azərbaycanın bu ölkə üzərində hərbi qələbəsi və torpaqları azad etməsi bu ölkədə siyasi parçalanmaya gətirib çıxardı. Hazırda erməni müxalifəti paraçılma ilə seçkiyə gedir. “Vətən Uğrunda Hərəkət” seçkiyə getmir, Vazgen Manukyanın başladığı siyasi proseslər Paşinyana qarşı etirazlar fiaskoya uğradı. Növbəti mərhələdə eks-prezident Robert Koçaryan meydana çıxdı. Vətən partiyasının sədri Artur Vanetsyan, Respublika partiyası Serj Sarkisyanın namizədliyini irəli sürsə də, Serj Sarkisyanı Artur Vanetsyan dəstəkləyəcək. Bundan əlavə, İşıqlı Ermənistan partiyasından Marukyan və Levon Ter Petrosyanın partiyası seçkilərə gedir”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib.

M.Əsədullazadənin fikrincə, hazırda siyasi liderlərin verdiyi açılamalara fikir verdikdə ən optimist və regionda sülhün bərqərarına çalışan Paşinyandır: “Robert Koçaryan həmçinin, Artur Vanetsyan birbaşa revaşist qüvvələrdir və onların bəyanatları birbaşa Ermənistan cəmiyyəti üçün təhlükəlidir. Biz görürük ki, Baş nazir Nikol Paşinyan Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələrin normallaşdırılmasında maraqlı görünür. Zəngəzur

Ermənistanda seçkilər

Paşinyan

üçün nə vəd edir

Ekspert bildirib ki, göründüyü kimi parçalanmış müxalifət Paşinyana qarşı deyil, parlamentdə yer almaq üçün seçkilərə gedir: “Ümumiyyətlə seçkilərdə əsas diqqət çəkən məqamlar liderlərin Qarabağla və Azərbaycanla bağlı verdiyi açıqlamalardır. Hesab edirəm ki, Robert Koçaryanın digər müxaliflərdən fərqli olaraq reytingi var. Amma Paşinyana qalib gəlmək şansı yoxdur. Çünki onun irəli sürdüyü proqram Rusiyadan asılılıq, revanşist və ölkənin əvvəlki vəziyyətdə saxlayacaq iqtisadi blokdada qalmaqdadır. Ona görə də xalq onun seçki kampaniyasında verdiyi açıqlamalarda heç də ölkəni sülhə və demokratik sürəcə gətirməyəcəyinin fərqi deyildir. Koçaryan sadəcə Qarabağ deyib duracaq. Bu da ona reyting gətirməyəcək. Ümumiyyətlə Ermənistan cəmiyyəti üçün artıq Qarabağ məsələsi maraqlı deyil. Mühəribə onlar üçün 21-ci əsrin ən böyük faciəsi idi. Mühəribə onlara elə bir zərbə vurub ki, onlar üçün Qarabağ psixoloji zərbə və gənclərinin ət maşının-

da məhv olduğu bir yerdir. Ona görə də Koçaryan kimi odioz və Kremlin köləsinə səs verməyəcəklər. Digər namizədlərin nə dediyi Ermənistan üçün maraqlı deyil”.

dəhliznin açılmasını irəli sürür və bunun Ermənistanla da əlverişli bir iqtisadi vəziyyətin gətirəcəyini elan edir. Ölkənin iqtisadi blokadan çıxarılmasını irəli düşünməklə, yeni bir mərhələnin başlamasını elan edir. Amma, onu oponentləri isə mühəribə, Şuşa və Hadrut deməklə yeni bir tekliflər irəli sürmür. Türkiyə ilə sərhədlərin açılmasını Ermənistan üçün daha da dağıdıcı olacağını qeyd edirlər. Bu, onu göstərir ki, onlar birbaşa Kremlin siyasətini həyata keçirirlər. Ona görə də Ermənistan da hazırda əsas reyting Paşinyanın üzərindədir və onun növbəti dəfə hakimiyyətdə qalması Azərbaycanın maraqlarına cavab verir. Həmçinin bu Ermənistan cəmiyyətinin də maraqlarına cavab verir. Düşünürəm ki, Ermənistanda siyasi vəziyyət Paşinyanın xeyrinə dəyişəcək və bu da regional əməkdaşlığa və əldə olunan razılıqların həyata keçirilməsinə gətirib çıxaracaq”.

Aysel Məmmədova

Təhsilin qoyduğu boşluqları nə dolduracaq?

Zərdüşt Quluzadə

Insanların əsasən yetişdiyi gənclik və yeniyetməlik illəri, həmin illər ərzində olduğu mühit, şərait çox əhəmiyyətlidir. Həmin mühüm dövrü karantin aylarına düşən gənclik isə özünü buxovlanmış hiss edə bilər. Belə ki, insanın ən enerjili və yorulmaq bilməyən vaxtlarında, evə dustaq olmaq, tədrisdən, əyləncələrdən, bir sözlə aktiv həyat tərzindən uzaq qalmaq əsl dəhşətdir. Məsələn, universitetə, idman zalına gedə bilməyən bir tələbənin, hansı yolla sağlam fərd olacağı böyük bir sual altındadır. Nəzərə alsaq ki, günümüzdə ictimai yerlərdə olmaq da sağlamlıq üçün təhlükəlidir, idarəçiliyə qadağalar və məhdudiyətlər qoymaqdan başqa çarə qalmır.

Qorxulusu da budur ki, özünü bu aylar ərzində quyunun dibində hiss edən gənclərə psixoloji dəstək, anlayış və güzəşt yerinə onlayn imtahanlar təqdim olunur. Belə ki, gələcəyin siyasətçisi olacaq tələbə siyasi-fəlsəfə dərslərini onlayn alır. Səatlarla internet səbəbindən “hıqqanaraq” danışan müəllimini və kamera arxasında kitabı üzündən oxumağa çalışan tələbələri dinləmək məcburiyyətində qalır. Əminliklə demək olar ki, müəlliminizin və sizin internetiniz fiber-optik deyilsə, qoşulduğunuz dərslər tam bir işgəncədir. Bu cür dərslərdə olmaq isə sağlam əsəb sistemi və səbr tələb edir. Bu dövrdə ən yaxşı nəticələri isə əsasən bu cür tələbələr əldə edirlər. Daha çox həssas, sorğulamağı sevən tələbələr isə ən yaxşı halda müəllimlərin qəzəbinə düşürlər, kəsirlər və olduqları quyunun daha da dibinə düşürlər. Növbədə isə təbii ki, valideynlər dayanır. Bu fənn kəsirləri üzündən kifayət qədər xərcə düşən ailə isə quyunun dibində olan övladlarını daha da dibə itələyir. Quyunun bu qədər dərinliyində olan insana isə nələrsə izah etmək, kifayət qədər mümkündür. Onu anlamaq və onu quyudan çıxarmaq üçün siz də o quyuya düşməlisiniz. Necə ki, quyunun dibindəki səsləri eşitmək üçün, onun içinə boylanmaq lazımdır. Valideynlər isə əksərən “camaatın uşağı oxuyur da” deməklə daha da çıcılar yaradır.

Belə hallarda valideynləri də günahlandırmaq düz olmazdı. Nə də olsa, heç kim doğuşdan psixoloq deyil. Hərçənd ki, hər bir insanda minimal anlayış göstərmək, empatiya qurmaq bacarıqları olmalıdır. Bu bacarıqları olmayan və müəyyən səbəblərdən onları itirən insanlara isə birbaşa dəstək olacaq qurumlar olmalıdır. Əgər bu halların qarşısı alınmazsa, sağlam gələcək nəslin varlığı şübhə altındadır.

Hər bir fərd dəyərlidir. Belə ki, bir fərd bir ailə, bir nəsil yarada bilər. Bu prosesin fundamentində olan boşluq isə bir yığın cəmiyyətə yararsız insan yetişdirir.

Bu proseslərdə olan boşluqların artması isə əsasən bu karantin aylarında müşahidə olunur. Belə ki, bu boşluqları doldurmaqda olan məktəblərin, müəllimlərin qayğısından uzaq olan uşaqlar daha da yanlış fərdlərə çevrilir. Əminliklə demək olar ki, xarakterdə qalan bir boşluq varsa onu mütləq kimsə dolduracaqdır. Beləliklə valideynlərin, müəllimlərin qoyduğu boşluqları, açıq qlobalizasiya dəryasının degenerasiyası, bayağılığı doldurur. Bu qlobalizasiya dəryası hər yerdədir. Mediada, kinomatoqrafiyada, video-oyunlarda və bir gəncin maraqla can atdığı hər yerdə. Bu dəryada boğulmaq üçün, boşluğu olmayan, sərt xarakter gərəklidir. Bildiyimiz kimi, gövdəsində delik olan qayıq da olsa, gəmi də olsa batmağa və o dəryanın dibinə düşməyə möhtacdır. Bu gəminin batması isə onun içindəkilərdən dolayı daha da əhatəli faciədir.

Bütün bunları nəzərə alaraq demək olar ki, xarakterində boşluq olan fərdləri, bu boşluqlar sağlam təbliğatlarla, elmlə dolana kimi qlobalizasiyanın yaratdığı bataqlığa buraxmaq olmaz. Bu prosesdə ləngimə isə itirilmiş və degenerasiyaya məruz qalmış cəmiyyətdir. Bu degenerasiyanın ən kiçik nümunəsi isə əyilmiş onurğa sütunlarıdır.

Ermənilərin Putinə məktubu: “Moskva müqaviləsi ləğv edilsin”

Ermənistanda 1921-ci ildə RSFSR hökuməti və Türkiyə hökuməti tərəfindən bağlanan Dostluq və Qardaşlıq sənədi olan Moskva Müqaviləsinin 100 illiyi ilə əlaqədar bir məlumat və müzakirə dalğası yaşandı.

Qarşıda- 2021-ci ilin oktyabrında, Moskva müqaviləsinin təsdiqləyən Qars müqaviləsinin 100 illiyi gəlir. Bu hadisənin Ermənistanda da yeni bir müzakirə dalğası doğuracağı açıqdır.

Moskva Müqaviləsi ətrafında müasir Ermənistanda baş verənlər, bir tərəfdən, Ermənistanın tarixi yaddaşın müəyyən bir milli qurbanlıq ruhunda qurulması siyasəti ilə, digər tərəfdən isə mövcud vəziyyətdəki siyasəti ilə bağlıdır. Ermənistan son Qarabağ müharibəsindəki ağır məğlubiyətdən sonra özünü itirir. Faktiki olaraq, 2020-ci il Moskva Müqaviləsinin 100 illiyinə həsr olunmuş erməni tarixi xatirə anının təkcə Sovet Rusiyasına deyil, həm də müasir Rusiya Federasiyasına qarşı açıq “tarixi” iddialara çevriləndiyi ortaya çıxdı. Rusiyaya qarşı iddialar 1920/21 və 2020/21 hadisələri arasındakı məlum tarixi bənzərlik quruluşundan keçir.

Erməni tarixi yaddaşının bir hissəsini Rusiyaya qarşı dost olmayan bir şəkildə qurma kampaniyasının final nöqtəsi Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinə Moskva Müqaviləsinə yenidən baxılması çağırışı ilə bağlı Ermənistan KİV-lərində iki dəfə - mart və aprel aylarında - açıq məktub ünvanlanması idi. Məktubda qeyd olunur ki, “1921-ci il Moskva Müqaviləsi beynəlxalq hüquqa görə Rusiyanın bir hissəsi olmayan Ermənistan Respublikasının ərazisində etibarsızdır”.

Nəticədə təklif olunur:

“Rusiyanın 1994-cü ildəki Artax sərhədlərinin bərpasına kömək etməsi və Naxçıvanı, Qarsı və Surmalanı Ermənistanla birləşdirərək 1921-ci il Moskva Müqaviləsinin nəticələrini ləğv etməsinə ehtiyac var”.

Yəni, 1921-ci il Moskva Müqaviləsinin “etibarsız” kimi tanınması, ermənilərin praktik olaraq hazırda bu ərazilərdə yaşamalarına baxmayaraq, müasir Türkiyə Respublikasına və Azərbaycan Respublikasına qarşı “zəruri” ərazi iddialarının modallığı ilə müşayiət olunmalıdır.

Məktubun mətnində bir çox faktiki uyğunsuzluqlar var. Bundan əlavə, Putinə açıq məktub daha qərribə bir şəkildə dizayn edilmişdi. Rusiya prezidentinə “Rusiya vətəndaşları və erməni soyqırım qurbanlarının nəsiləri, yunanlar, assuriyalılar, molokanlılar, yezidilər, ərəblər və Osmanlıdakı digər xalqlar” müraciət edirlər. Rusiya vətəndaşları və “soyqırım qurbanlarının nəsiləri” konkret şəxslərdir. Ancaq açıq məktubu imzalayanlar ümumiyyətlə “şəxslər” deyil, həm erməni, həm də diasporadan olan hər cür QHT-lərdir. Həm də QHT-lər arasında olduqca diqqətçəkən olan bu “imza

atanlar”ın siyahısında bir erməni dövlət orqanı- Ermənistan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Tarix İnstitutunun Erməni Araşdırmaları və Sosial Elmlər Bölməsi də daxil idi. Yəni, bu hadisədə - açıq bir anti-Rusiya təxribatı (axı, açıq məktubun müəllifləri, əlbəttə ki, heç bir cavab alacağını gözləmədilər), bunlar arasında Ermənistan Elmlər Akademiyasından olan erməni sosial elm adamları və əlbətdə tarixçilər də iştirak etdi.

Bu baxımdan, erməni tarixçilərinin və sosial elm adamlarının Rusiyalı həmkarlarına 2021-ci il 16 martda Ermənistan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası tərəfindən Yerevanda təşkil etdiklə-

Ancaq burada belə bir xüsusiyət var - “Hər şey necə oldu?” sualı erməni tarixçilərinin dəyirmi masada təqdim olunan Moskva müqaviləsi ilə bağlı mübahisələrində heç görünmür. Rus İnqilabına münasibətin bir növ minimal əks olunması, deyəsən, onlar üçün heç xas deyil. Tarixi Rusiyaya iddialar irəli sürürlər, başqaları ilə birlikdə onu sarsıtmaqda fəal iştirak edən ermənilərə deyil. Baxılan problemin tarixi yaddaşına gəldikdə, erməni tarixçiləri açıq şəkildə elan etdikləri prinsipi rəhbər tuturlar:

“Ermənilər haqlı olduqlarına əmindirlərsə, deməli, haqlıdırlar”.

Amma öz aramızdır bütün bunlar hamısı necə baş verdi?

Budur, sizə - XX əsrin əvvəllərindəki erməni ictimaiyyətinə - Qafqaz valisi knyaz Qriqori Serge-

ri dəyirmi masadakı mövqeyi olduqca diqqətçəkəndir.

Ümumi təəssürat. 2014-cü ildə çəkilən “Günvurma” filmində əsas qəhrəman, keçmiş Rusiya İmperator Ordusunun adı açıqlanmayan kapitanı 31 Noyabr 1920-də şokdan özü-özünə soruşur: “Bütün bunlar necə oldu?”

“Bütün bunlar necə oldu?” - bu filmin əsas süjet xəttinə çevrildi. Əlbəttə ki, bütün bunların bir film olduğunu söyləyə bilərsiniz. Və bu kapitan uydurulmuşdur. Və uydurma bir hekayə. Və oyun aksiyasının tarixi - 31 Noyabr - belə tarix olmur- noyabr 30 günlükdür. Buna baxmayaraq, çağdaşımız, rejissor və ssenari müəllifi Nikita Mixalkova “Hər şey necə oldu, niyə məhrəbən və dinc həyat dağıldı?” sualı ilə müraciət edilir. Bu sualı ssenarinin əsasını təşkil edən eyni adlı hekayənin müəllifi olan rus yazıçısı İvan Bunin (1870?1953) də soruşur. Rusiyada sürgündən və inqilabdan sonra minlərlə rusiyalı bu məsələ ilə maraqlanırdı.

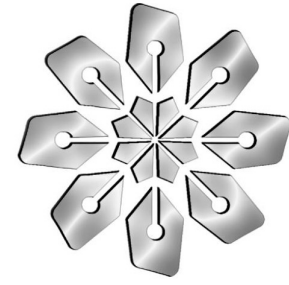
yeviç Qolitsin (1838-1907) pis görünürdü. 14 oktyabr 1903-cü ildə Kojorskaya yolunda kədən bir kəretədə onu - bir döyüşçü generalı, Qafqaz müharibəsinin iştirakçısını xəncərlərlə bıçaqlamaq lazım idi. Və burada Rus inqilabının məntiqi ortaya çıxır: Knyaz Qolitsin sizin üçün pis idi, elə isə alın, sonra 1920-ci ildə onun yerinə Serqo Orconikidzeni Qafqaza qırmızı qubernator təyin etdilər. Yoldaş Serqo, bu arada, knyaz Qolitsinin pis olduğunu düşünürdü. Budur o da ... Bu səbəbdən də müasir erməni tarixçilərinin Qafqaz Bürosu və Orconikidzenin Ermənistanla əlaqəli siyasətinə dair iddiaları nə qədər ədalətlidir? Konkret olaraq, 1921-ci ilin iyulunda Qarabağa bağlı qərara necə?

Axı, ermənilər Rus inqilabından bir şey istəsələr də, əksinə, 1878-ci ildə Rusiya İmperiyası tərəfindən fəth edilən ərazilərin ermənilər tərəfindən itirilməsi də daxil olmaqla tam əksini aldılar. Bəs niyə konkret ərazilərin itirilməsini müəyyən bir müharibədə itirən ermənilərin deyil, Rusiyanın

da polisləri, kazakları və qubernatorları ilə Rusiya İmperiyası olmasaydı, milli kantonlar, çoxdilli qarışıq bir əhalinin yaşadığı ərazilərdə qırğın, qaçqınlar və qarşılıqlı etnik təmizləmə baş alıb gedərdi. 1918-1920-ci illərdə olduğu kimi.

Erməni transsərhəd inqilabçıları, daşnaksakanlar, “erməni millətinin inqilabdan maksimum faydalanmalı olduqlarına inanırdılar. Ancaq onlar, bütün Qafqaziyada hamısında olduğu kimi, itirə bilərdi; təkcə guya “öz” Karları və Ararat dağı məsələsində deyil, “Qərbi Ermənistan”da da. Onların fikrincə, 1918-ci ildə Brest-Litovsk Sülh müqaviləsinə və 1920-ci ildə Aleksandropolskiy müqaviləsinə əsasən Qafqaziyada ərazi itkiləri, ilk növbədə, Rus İnqilabının nəticəsidir. Milli məsuliyyətin tam olmaması, bu itkilərə dair hər hansı bir real əksiklik bir millət olaraq uğursuzluğa işarədir.

Qafqaziyada və Osmanlıda milli layihələrə başlayan ermənilər 1914-1921-ci illərdə bu prosesdən bir rus atalar sözündə olduğu kimi çıxdılar: “Yun qırmağa gətdik və saçımız kəsilmiş qayıt-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

hesabına konkret ərazilərin itirilməsini xüsusi olaraq yazırlar?

Tarixi günah məsələsinə gəldikdə, 1903-1907-ci illərdə Qafqaziyada Rusiya imperiyasına qarşı əsas təxribatçı qüvvə kimi çıxış edənlərin məhz erməni transsərhəd inqilabçıları olduğu anlaşılmalıdır. Qafqaziyada rus qorodovoylarını küçələrdən çıxarmaqla istədikləri “millət quruluşuna” başladıklarında nələrə ümid bəsləyirdilər? Qafqaziyada

dıq”. Tarixi məsuliyyətin səhv başa düşülməsi və rədd edilməsi, Qafqaziyada Rus İnqilabının bir epizodu ilə bağlı qiymətləndirmələrində, xüsusən də erməni tarixçiləri arasında infantilizmə səbəb olur. İndi isə Moskva müqaviləsi mövzusunda Ermənistan Elmlər Akademiyası tərəfindən müqavilənin ildönümündə təşkil olunan dəyirmi masadakı şərhlər haqqında.

Dəyirmi masanın erməni iştirakçıları- hamısı bir nəfər kimi- Moskva Müqaviləsinin beynəlxalq hüquqa uyğun olmadığını iddia etdi. Bu masanın əsas mövzudur. Bu mövzuda əsas məruzəçi Rusiya-Ermənistan Universitetinin Beynəlxalq və Avropa Hüququ kafedrasının müdiri, hüquq elmləri doktoru, professor Vladimir Ohanesyan Moskva müqaviləsinə beynəlxalq hüquq baxımından hüquqi qiymət verdi.

Prof. Ohanesyan beynəlxalq hüquqla məşğul olur. Onun üçün beynəlxalq hüquq həqiqətin ən yüksək meyarıdır. Dəyirmi masada “hüquqsünas” Ohanesyan mövzunu hər tərəfdən beynəlxalq hüquq nöqtəyi-nəzərindən boyadı.

“Moskva Müqaviləsi müasir və mövcud beynəlxalq hüquq baxımından qanunsuzdur”-dedi.

Bəs xüsusən 1921-ci ildən bəhs edərkən “müasir” və “müvcud”un bununla nə əlaqəsi var? “Beynəlxalq hüquq” haradadır? Beynəlxalq hüquq nədir? Nə də olsa, beynəlxalq hüquq üçün bu, olduqca keçmiş bir tarixdir və o dövrdə xalqların ərazilərini ilhaq etmək və müharibələr nəticəsində təzminat almaq hüququndan irəli gəlirdi. Bölgəyə ən yaxın nümunəni axtarmağa ehtiyac yoxdur - bu, Qars, Ərdahan, Batumu Rusiyadan (Ermənistan və Gürcüstan-dan deyil) qoparan 1918-ci il Brest Sülhüdür. Burada ermənilər o zamankı “beynəlxalq hüquq”a Brest-Litovsk ya da Versal, ya da Şevr normalarına tam uyaraq 1921-ci ildə Aleksandropol Sülhündə ilhaq aldılar. Bu ərazilər professor Ovanesyanın təqdim etdiyi həmin “beynəlxalq hüquq” görə “qeyri-qanuni” və “qanunsuz” olduğu iddia edilən Türkiyə tərəfindən alındı. Uydurulmuş “beynəlxalq hüquq” əksinə, ərazilərini itirməli oldular. 1921-ci il Moskva Müqaviləsi ilə yaradılan sərhədlər bir növ beynəlxalq hüquqa istinadla deyil, real gücün dəstəyi ilə ləğv edilə bilər...

Ardı var

**Müəllif - Dmitri Semuşin
Tərcümə - Elçin Bayramlı**

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

5 may

Ronaldo Sportinqə qayıdır?

Yuventusdakı gələcəyi bəlli olmayan Kristiano Ronaldo öz karyerasını ölkəsində bitirmək istəyir. SİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, 36 yaşlı ulduz futbol dünyasına başladığı Sportinqdə oynamağı düşünür.

Yuve ilə müqaviləsi 2022-ci ildə bitən Ronaldo, 2003-cü ildə Mançester Yunayted-də olmadan əvvəl Sportinq-də oynayıb. Daha sonra 2009-cu ildə Real Madridə keçməsi ilə tarixin ən bahalı oyunçusu olan portuqaliyalı 2018-ci ildə 100 milyon avro qarşılığında Yuventusla gəlmişdi. Xəbər saytlarından birinin müxbirinin açıqlamasında belə deyilir: "Ronaldundan gələcəyi ilə bağlı fikirləri var. O Yuventusdakı müqaviləsini bitirmək və iki illiyinə Sportinq Lissabona dönmək istəyir".

Zərdüş Quluzadə

Pandemiya zamanı insanlar şəhərlərdəki yaşıl sahələrin və ağacların nə qədər vacib olduğunu anlamağa başladılar. Koronavirus pandemiyası evimizin giriş qapısından başlayaraq bütün dünyanı təhlükələrlə dolu bir təbii bölgəyə çevirdi. İndi bir çoxumuz üçün dünya evimizin sərhədləri ilə müəyyən edilir. Əslində, şəhərlərimiz tarixi inkişaf proseslərində pandemiya görə ciddi dəyişikliklərə məruz qalmışdır.

Həqiqətən bir pandemiya dövrünə qədəm qoymuşuqsa, gələcəkdə şəhərlərimizin evimizin xaricindəki qadağan olunmuş əraziyə çevrilməməsi üçün təhlükəsiz və yaşana bilən ərazilər olaraq necə dizayn etməliyik?

2000-dən çox insanın iştirakı ilə aparılan sorğuda məlum olub ki, sərt karantin rejmi tətbiq olunduqdan sonra insanların üçdə birindən çoxunun yaşıl sahələrə daha tez-tez getdiyi aşkar edilib.

Məhdudiyetlər götürüldükdən sonra parklar və meşələrə insanlar daha çox üstünlük verdilər. İnsanların 63%-i təbii qorumağın və inkişaf etdirməyin gələcəkdə prioritet olduğunu söylədi. Kənd sahələrimiz və yaşıl sahələrimiz artan təzyiqlə qarşı-qarşıyadır, lakin koronavirus virusu bizə kəndlərin insanlar üçün bu qədər vacib olduğunu xatırlatdı.

İnsanların yaşıl sahələrə daha çox getməsi sağlamlığın və rifahın faydalarındandır. Qapanmalar olunduqdan sonra onları qorumaq və inkişaf etdirməyin insanlar və hökumətlər üçün nə qədər vacib olduğunu bir daha gördük.

Şəhər ərazilərimizi yaşllaşdırmaq, xüsusən daha sıx məskunlaşmış ərazilərdə ağac əkək, ümumiyyətlə daha sağlam olmağımıza kömək edə bilər. ABŞ-da edilən son bir araşdırmada 2025-ci ilədək şəhər boyu ağac örtüyünün 30%-ə çatdırılması üçün həyata keçirilən bir plan hazırlandı.

Ağacların rifahımıza təsirinə baxmaq üçün fiziki fəaliyyətin olmaması, havanın çirklənməsi, səs-küy, istilik və yaşıl sahələrin daha az olması səbəbi ilə qarşısı alınan ölümləri ölçüldü. Tədqiqat nəticəsində, şəhərlərdə ağac örtüyünün artırılmasının "bütün küçələrdə ildə 400 ölümlün 30% nisbətində qarşısını ala biləcəyini" və daha aşağı sosial-iqtisadi vəziyyətə sahib bölgələr üçün xüsusilə yaxşı nəticələrə sahib olduğu məlum oldu.

Aparıcı tədqiqatçı Michelle Kondo bu fikirləri bildirib: "Son həftələrdə bir çox şəhər sakinlərinin karantin şərtləri ilə qarşılaşdıqları üçün ictimai yaşıl sahələrə artan ehtiyacı olduğunu gördük".

Michelle Kondo "sosial məsafə saxlamaq tövsiyələri"

nə diqqət yetirmək çox vacib olsa da, gəzintiye çıxanda parklarda və meşələrdə vaxt keçirmək zehni və fiziki sağlamlığımızı qorumaq üçün əsas şərtir"-deyə, fikrini ifadə edib.

Bağçaların salınmasına artan təbəbat nədir? İctimai yerlərin yaşllaşdırılmasından başqa insanlar uzun müddət təcriddə olduğu üçün getdikcə öz bağları olan evlər axtarırlar. Bağları olan evlərin axtarışı pandemiya dövründə 93% artıb. Terraslar kimi daha az ənənəvi açıq məkənlərə sahib mülklər də son dövrlərdə daha

Yaşıl sahələrə artan ehtiyac

çox diqqət çəkir. Pandemiyadan əvvəl insanların açıq məkəndən daha çox böyük otaqlı evlərə üstünlük verdilər. İndi bunun əks tendensiyası ortaya çıxıb. Qapanmalar tətbiq olunduqdan sonra insanların daha çox yeni bir ev axtarışında olduqları ortaya çıxıb.

Dünyanı bürüyən koronavirus şoku bizi həyatımızı tamamilə yenidən qiymətləndirməyə məcbur etdi. Pandemiya zamanı geniş yaşıl sahələrin şəhər sakinlərinin zehni və fiziki sağlamlığı üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğu görüldü. Bugün pandemiya qarşısında görülən tədbirlər və ictimai sahələrin istifadəsində edilən ilk dəyişikliklər onu göstərir ki, daha uyğun davamlı şəhərlərin hazırlanması lazımdır.

Qönçə Quliyeva

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

DİN açıqladı: 26 cinayətin üstünü "isti izlər"lə açıblar

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) mayın 3-də qeydə alınmış cinayət və hadisələr haqqında statistik məlumatları açıqlayıb. DİN-in mətbuat xidmətindən SİA-ya bildirdikləri ki, respublikanın daxili işlər orqanları ötən gün ərzində törədilmiş 26 cinayətin üstünü "isti izlər"lə açıblar.

Əvvəlki dövrlərdən bağlı qalmış 12 cinayətin açılması təmin olunub. Axtarışda olduğuna görə ümumilikdə 36 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismində axtarılan 22 nəfər saxlanaraq aidiyyəti üzrə təhvil verilib. Gün ərzində narkotiklə əlaqəli 14 fakt müəyyənəndirilib, cinayət törətməkdə şübhəli bilinən 27 nəfər saxlanılıb.

BNA-dan hava şəraiti ilə bağlı XƏBƏRDARLIQ!

Bakı Nəqliyyat Agentliyi (BNA) bu gün baş verəcək qeyri-sabit hava şəraiti ilə bağlı hərəkət iştirakçılarına xəbərdarlıq edib.

Agentlikdən SİA-ya verilən məlumatda bildirilir ki, mayın 5-i tarixində müşahidə ediləcək güclü küləkli hava şəraiti ilə əlaqədar hərəkət iştirakçılarını diqqətli və ehtiyatlı olmağa çağırırıq: "Sərnişinlərdən xahiş edirik ki, dayanacaq pavilyonlarında avtobus gözləyərkən diqqətli olsunlar. Həmçinin, Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzlərinin ərazisində və digər yerlərdə yolun hərəkət hissələrinə çıxmamalı, yalnız müəyyən edilmiş dayanacaq məntəqələrində avtobuslara minib-düşməli, yolun qarşı tərəfinə keçərkən müəyyən olunan piyada keçidlərindən istifadə etmələri tövsiyə edilir. Sürücülərə isə tövsiyə edirik ki, hərəkətdə olarkən yollarda müəyyən edilən sürət həddinə və yol nişanlarının tələblərinə riayət etsinlər".

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzarTAC, SIA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600